

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BANKŲ

ĮSTATYMAS

2004 m. kovo 30 d. Nr. IX-2085
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio Įstatymo tikslas – reglamentuoti Lietuvos komercinių bankų ir specializuotų bankų bei užsienio bankų, veikiančių Lietuvos Respublikoje, taip pat jų padalinių steigimo, licencijavimo, veiklos, pabaigos ir pertvarkymo bei priežiūros tvarką, kad bankų sistema būtų stabili, patikima, efektyvi ir saugi.

2. Šiuo Įstatymu įgyvendinami Įstatymo priede nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Bankas** – komercinis bankas ir specializuotas bankas.

2. **Banko licencija (toliau – licencija)** – šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotas leidimas teikti licencines finansines paslaugas.

3. **Finansinės paslaugos** – paslaugos, nurodytos Finansų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje.

4. **Juridinio asmens vadovai** – juridinio asmens organų, išskyrus dalyvių susirinkimą, nariai.

5. **Komercinis bankas** – Lietuvos Respublikoje įsteigta kredito įstaiga, kuri turi licenciją verstis ir verčiasi indėlių ar kitų grąžintinių lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.

6. **Licencinės finansinės paslaugos** – tai:

1) indėlių ar kitų grąžintinių lėšų priėmimas iš neprofesionalių rinkos dalyvių;

2) pinigų pervedimas;

3) elektroninių pinigų išleidimas ir tvarkymas;

4) kitos finansinės paslaugos, kurių teikimu galima verstis tik turint pagal kitus Lietuvos Respublikos įstatymus išduotą licenciją.

7. **Specializuotas bankas** – Lietuvos Respublikoje įsteigta kredito įstaiga, kuriai išduota licencija suteikia teisę teikti tik šio straipsnio 6 dalies 3 punkte nustatytą licencinę finansinę paslaugą.

8. **Užsienio bankas** – užsienio valstybėje įsteigta kredito įstaiga, kuri turi užsienio valstybės priežiūros institucijos išduotą leidimą ar licenciją verstis ir verčiasi indėlių ar kitų grąžintinių lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu arba elektroninių pinigų išleidimu ir tvarkymu.

9. Kitos šio Įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Finansų įstaigų įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, Žin., 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

3 straipsnis. Banko pavadinimas, teisinė forma, buveinė, banko veiklą reglamentuojantys teisės aktai

1. Vartoti žodį „bankas“ ar kitokius šio žodžio junginius arba vedinius Lietuvos Respublikoje savo pavadinime, reklamoje ar kitais tikslais išimtinę teisę turi tik pagal šį Įstatymą veikiantys asmenys, išskyrus atvejus, kai akivaizdu, kad šio žodžio vartojimas nesusijęs su licencinių finansinių paslaugų teikimu.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jeigu juridinio asmens pavadinimas nustatytas jo veiklą reglamentuojančiame Lietuvos Respublikos įstatyme.

3. Banko, kaip juridinio asmens, teisinė forma gali būti tik akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė.

4. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotos akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, turinčios šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją, buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.

5. Bankai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, šiuo Įstatymu ir priežiūros institucijos priimtais teisės aktais, savo statutais (įstatais) (toliau – įstatai). Bankai taip pat vadovaujasi Finansų įstaigų įstatymu, Akcinių bendrovių įstatymu ir kitais teisės aktais, jeigu šis Įstatymas nenustato kitaip.

4 straipsnis. Banko teikiamos finansinės paslaugos ir kita veikla

1. Šio Įstatymo nustatyta tvarka verstis indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių turi teisę tik:

1) tokią teisę suteikiančią licenciją turintys bankai;

2) tokią teisę suteikiančią licenciją turintys užsienio bankų filialai;

3) Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Europos ekonominės erdvės valstybėse (toliau – Europos Sąjungos valstybėse narėse) licencijuoti užsienio bankai, turintys teisę verstis indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių toje valstybėje, šio Įstatymo nustatyta tvarka įsteigę filialus Lietuvos Respublikoje ar teikiantys finansines paslaugas neįsteigę filialo.

2. Bankas turi teisę teikti visas finansines paslaugas, tarp jų ir finansines paslaugas užsienio valiuta, jei ši teisė neapribota pagal šį ir kitus įstatymus.

3. Bankas, be finansinių paslaugų teikimo, gali verstis tik tokia kita veikla, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu.

4. Jeigu bankas nusprendžia pats nevykdyti tam tikros veiklos, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu, ir sudaryti sandorius su kitais asmenimis dėl atitinkamų paslaugų teikimo bankui (toliau – banko veiklą papildančių paslaugų pirkimas), prieš sudarydamas tokius sandorius bankas privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai ir pateikti jai priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją. Priežiūros institucijos teisės aktai gali nustatyti banko veiklą papildančių paslaugų pirkimo reikalavimus.

5. Specializuotas bankas, kuriam išduota licencija suteikia teisę tik išleisti ir tvarkyti elektroninius pinigus, gali teikti tik tokias kitas nelicencines finansines paslaugas ir verstis tik tokia kita veikla, be kurių neįmanoma išleisti ir tvarkyti elektroninių pinigų ar kurios padeda juos išleisti ir tvarkyti, ar yra kitaip tiesiogiai susijusios su elektroninių pinigų išleidimu ir tvarkymu, taip pat kaupti duomenis elektroninėse laikmenose kitų juridinių asmenų vardu. Be to, toks specializuotas bankas turi teisę išleisti mokėjimo korteles ir kitas mokėjimo priemones ir atlikti operacijas su jomis, tačiau teikdamas šią finansinę paslaugą bankas neturi teisės skolinti.

6. Lietuvos Respublikos teismas, kitos įstatymų nustatytos institucijos ar pareigūnai, prieš priimdami sprendimus, kuriais apribojama banko galimybė disponuoti jo sąskaitose esančiomis lėšomis ar kuriais kitaip apribojama banko teisė teikti finansines paslaugas banko klientams, privalo gauti priežiūros institucijos išvadą dėl šių sprendimų įtakos banko ir visos bankų sistemos stabilumui ir patikimumui.

5 straipsnis. Banko įstatai

1. Steigiamo banko įstatai, taip pat banko įstatų pakeitimai netenka galios, jei jie nepateikiami juridinių asmenų registrui per 12 mėnesių atitinkamai nuo įstatų pasirašymo dienos ar nuo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo pakeisti banko įstatus priėmimo dienos.

2. Banko įstatų pakeitimai gali būti įregistruoti juridinių asmenų registre tik gavus priežiūros institucijos leidimą, jei keičiamos įstatų nuostatos dėl:

- 1) banko pavadinimo ar buveinės;
- 2) įstatinio (akcinio) (toliau – įstatinio) kapitalo dydžio;
- 3) akcijų skaičiaus, taip pat jų skaičiaus pagal klases, jų nominalios vertės ir suteikiamų teisių;

- 4) banko organų kompetencijos, jų narių rinkimo ir atšaukimo tvarkos.

3. Leidimą įregistruoti banko įstatų pakeitimus išduoda priežiūros institucija šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Bankas, norėdamas gauti leidimą įregistruoti įstatų pakeitimus, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir kitus priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis. Jei banko įstatų pakeitimai susiję su banko įstatinio kapitalo didinimu išleidžiant naujas akcijas, turi būti pateikti dokumentai ir duomenys, nustatyti šio Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose.

5. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo įregistruoti banko įstatų pakeitimus išdavimo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos, o jei įstatų pakeitimai susiję su įstatinio kapitalo didinimu išleidžiant naujas akcijas – per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

6. Jeigu įstatų pakeitimai yra susiję su įstatinio kapitalo didinimu ir padidinus įstatinį kapitalą asmuo įgis banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidins taip, kad reikės gauti priežiūros institucijos sutikimą, tai kartu su prašymu išduoti leidimą įregistruoti įstatų pakeitimus turi būti pateikti dokumentai ir duomenys, nustatyti šio Įstatymo 25 straipsnyje, ir asmuo turi gauti priežiūros institucijos sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį. Šiuo atveju pateikti prašymai išnagrinėjami ir sprendimai priimami per šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatytus terminus.

7. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įregistruoti banko įstatų pakeitimus, jeigu:

- 1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys arba jie yra neteisingi;

- 2) padarius pakeitimus, banko įstatų nuostatos neužtikrins saugios ir patikimos banko veiklos ar jos prieštarauja tai reglamentuojantiems teisės aktams;

- 3) padidinus įstatinį kapitalą išleidžiant naujas akcijas, banko akcijos nustatyta tvarka ne visiškai apmokėtos ar banko akcininkai, įskaitant įsigyjančius banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, neatitinka nustatytų reikalavimų.

8. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą įregistruoti banko įstatų pakeitimus ar leidimo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registrai per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

ANTRASIS SKIRSNIS

BANKO STEIGIMAS, LICENCIJAVIMAS, BANKO KONTROLIUOJAMOS FINANSŲ ĮMONĖS, BANKO FILIALAI IR ATSTOVYBĖS

6 straipsnis. Banko steigimo tvarka

1. Bankas steigiamas Civilinio kodekso, Finansų įstaigų įstatymo, šio Įstatymo ir, jei šis Įstatymas nenustato kitaip, Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

2. Bankas gali būti steigiamas tik neribotam laikui.

3. Bankas gali būti registruojamas po to, kai yra gavęs priežiūros institucijos leidimą jį įsteigti.

4. Steigiamo banko akcijos turi būti visiškai apmokėtos iki steigiamojo susirinkimo sušaukimo dienos.

7 straipsnis. Steigėjai

1. Banką gali steigti ne mažiau kaip 10 steigėjų.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei viena iš banko steigėjų yra Lietuvos ar užsienio finansų įstaiga ar draudimo įmonė ir ji įsigyja daugiau kaip 2/3 balsavimo teisę suteikiančių banko akcijų.

3. Kiekvienas banko steigėjas privalo įsigyti ne mažiau kaip 3 procentus balsavimo teisę suteikiančių banko akcijų.

4. Banko steigėjais negali būti asmenys, kurie negali būti finansų įstaigos steigėjais pagal Finansų įstaigų įstatymą, bei asmenys, kurie negali būti banko akcininkais pagal šį Įstatymą.

8 straipsnis. Leidimas įsteigti banką

1. Leidimą įsteigti banką išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Banko steigėjai, norėdami gauti leidimą įsteigti banką, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis, tarp jų:

1) sudarytą banko steigimo sutartį;

2) banko įstatus;

3) steigiamojo susirinkimo protokolą ir susirinkimo dalyvių sąrašą;

4) banko veiklos metmenis;

5) dokumentus ir duomenis apie banko steigėjų tapatybę ir kiekvieno iš jų įsigyjamą banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, taip pat dokumentus ir duomenis, įrodančius, kad lėšos, panaudotos banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daliai įsigyti, yra gautos teisėtai;

6) dokumentus ir duomenis apie banko steigėjus, įsigijusius 5 procentus ar daugiau banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, įskaitant duomenis apie jų finansinę padėtį, apie turimą kitų juridinių asmenų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, apie steigėjų (juridinių asmenų) dalyvius, turinčius kvalifikuotąją steigėjo įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį;

7) dokumentus, patvirtinančius, kad banko akcijos yra visiškai apmokėtos;

8) steigiamojo susirinkimo išrinktų banko vadovų, kuriems rinkti ar skirti turi būti gautas priežiūros institucijos leidimas, sąrašą.

3. Jei steigėjas įsigyja banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, tai papildomai turi būti pateikiami dokumentai ir duomenys, nustatyti šio Įstatymo 25 straipsnyje, ir turi būti gautas priežiūros institucijos sutikimas įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį.

4. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo įsteigti banką išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

5. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įsteigti banką, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;

2) banko įstatų nuostatos neužtikrina saugios ir patikimos banko veiklos ar prieštarauja tai reglamentuojantiems teisės aktams;

3) steigiamo banko teisinė forma, steigėjai, banko vadovai, minimalus banko kapitalas neatitinka įstatymų nustatytų reikalavimų.

6. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą įsteigti banką ar jo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registru.

7. Išdavus leidimą įsteigti banką, tol, kol bankui neišduota licencija, banko steigėjui (akcininkui) draudžiama parduoti ar kitaip perleisti jo įsigytas ir steigimo sutartimi nustatytas akcijas, o bankui draudžiama išleisti naujų akcijų ar kitaip keisti steigimo sutartyje nustatytą įstatinio kapitalo dydį ar steigėjų sudėtį.

8. Priežiūros institucija iki banko steigimo atšaukia leidimą įsteigti banką, jeigu:

1) leidimas buvo gautas apgaulės būdu ar kitaip pažeidus įstatymus;

2) praėjus šio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, steigiamo banko įstatai netenka galios.

9. Apie priimtą sprendimą atšaukti leidimą įsteigti banką priežiūros institucija per 3 darbo dienas raštu praneša steigėjams ir juridinių asmenų registru.

9 straipsnis. Licencija

1. Priežiūros institucija išduodama licenciją gali apriboti banko teisę teikti vieną ar kelias licencines finansines paslaugas, jei to prašo bankas ar jei jis nėra pasirengęs teikti visas licencines finansines paslaugas. Apribojimais teikti licencines finansines paslaugas panaikinami, jei bankas pateikia prašymą ir dokumentus bei duomenis, įrodančius, kad bankas yra pasirengęs teikti visas licencines finansines paslaugas.

2. Licencija išduodama neterminuotam laikui.

3. Bankui draudžiama perleisti licencijos suteikiamas teises ar kitaip leisti kitam asmeniui teikti licencines finansines paslaugas ne banko vardu ir ne banko naudai.

4. Licenciją juridinių asmenų registre įregistruotam bankui išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Bankas, norėdamas gauti licenciją, priežiūros institucijai pateikia prašymą, priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis, tarp jų:

1) įregistruotus banko įstatus ir registravimo pažymėjimą;

2) dokumentus, patvirtinančius, kad bankas turi šio Įstatymo nustatytą minimalų banko kapitalą;

3) banko akcininkų sąrašą, kuriame nurodyta kiekvieno iš jų įsigyta banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis;

4) įsteigus banką išrinktų (paskirtų) banko vadovų, kuriems rinkti ar skirti turi būti gautas priežiūros institucijos leidimas, sąrašą;

5) banko veiklos pirmųjų trejų metų planą;

6) valdymo ir organizacinės struktūros aprašymą;

7) apskaitos politikos projektą ir detalų apskaitos sistemos aprašymą;

8) dokumentus ir informaciją, patvirtinančius, kad bankas turi saugią ir patikimą banko veiklą užtikrinančius: vidaus kontrolės sistemą, personalą, technines, informacines, technologines apsaugos priemones, patalpas ir turto draudimą;

9) kitų valstybės institucijų išduotas išvadas, leidimus ar kitus dokumentus dėl pasirengimo teikti licencines finansines paslaugas, jeigu to reikalauja kiti įstatymai.

6. Priežiūros institucija turi teisę patikrinti vietoje, ar bankas, prašantis išduoti licenciją, yra pasirengęs teikti finansines paslaugas.

7. Priežiūros institucijos prašymu valstybės ir savivaldybės institucijos, taip pat kiti asmenys privalo nedelsdami jai pateikti turimą informaciją apie banko steigėjus, akcininkus, vadovus, jų finansinę būklę, veiklą, nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, atliktų tikrinimų ir revizijų išvadas bei kitą informaciją, kuri priežiūros institucijai reikalinga priimant sprendimą dėl licencijos išdavimo.

8. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Jei priežiūros institucija pareikalauja papildomų dokumentų ar duomenų, sprendimas turi būti priimamas per 3 mėnesius nuo papildomų dokumentų ir duomenų gavimo. Bet kuriuo atveju sprendimas dėl licencijos išdavimo turi būti priimtas per 12 mėnesių nuo prašymo gavimo dienos.

9. Licencijos prašančio banko įstatai, veiklos planas, valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, vidaus kontrolės sistema, techninės, informacinės, technologinės apsaugos priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą banko veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius teisės aktus. Taip pat bankas turi atitikti kitus šio Įstatymo nustatytus reikalavimus, tarp jų – teisinės formos, minimalaus banko kapitalo, reikalavimus buveinei, banko akcininkams, įskaitant akcininkus, įsigijusius banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, banko vadovams, ir būti pasirengęs saugiai ir patikimai teikti finansines paslaugas.

10. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti licenciją, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;

2) bankas neatitinka šio straipsnio 9 dalyje nustatytų reikalavimų;

3) bankas ir kitas asmuo yra susiję glaudžiu ryšiu, kuris trukdytų priežiūros institucijai veiksmingai atlikti banko priežiūrą;

4) bankas yra glaudžiu ryšiu susijęs su asmeniu iš tokios valstybės ne Europos Sąjungos narės, kurios teisės aktai, reglamentuojantys šio asmens veiklą, ar tų teisės aktų laikymosi užtikrinimo sunkumai gali trukdyti priežiūros institucijai veiksmingai atlikti banko priežiūrą.

11. Laikoma, kad tarp dviejų ar daugiau asmenų yra glaudus ryšys, jei jie yra susiję dėl:

1) tiesiogiai ar netiesiogiai (per įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies, suteikiančios teisę kontroliuoti įmonės veiklą, valdymą) turimos 20 procentų ar daugiau įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies ar kitos realios galimybės daryti įtaką sprendimams dėl įmonės veiklos; arba

2) turimos įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies, suteikiančios teisę kontroliuoti įmonės veiklą; arba

3) to, kad jų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis, suteikiančias teisę kontroliuoti įmonės veiklą, valdo tas pats trečiasis asmuo.

12. Apie priimtą sprendimą išduoti licenciją ar jos neišduoti pranešama juridinių asmenų registruui šio registro nuostatų nustatyta tvarka bei paskelbiama „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

13. Bankas turi teisę pradėti teikti finansines paslaugas tik gavęs licenciją.

14. Licenciją turintis bankas visada turi atitikti reikalavimus, kurie yra nustatyti licencijai gauti. Bankas šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie duomenų, kurie buvo pateikti licencijai gauti, pasikeitimus.

10 straipsnis. Licencijos atšaukimas

1. Licencijos atšaukimo pagrindus nustato Finansų įstaigų įstatymas. Be Finansų įstaigų įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų pagrindų, licencija gali būti atšaukiama priežiūros institucijos sprendimu, jeigu:

1) bankas neatitinka reikalavimų, kurie nustatyti leidimui įsteigti banką ar licencijai išduoti;

2) bankas pasibaigia dėl reorganizavimo ar priimamas sprendimas jį likviduoti;

3) bankas neįmoka pirmosios (avansinės) draudimo įmokos pagal Indėlių ir išpareigojimų investuotojams draudimo įstatymą, jei jis privalo ją mokėti ar jeigu draudimas nutraukiamas.

2. Apie licencijos atšaukimą ar jos galiojimo sustabdymą pranešama bankui ir juridinių asmenų registruui šio registro nuostatų nustatyta tvarka ir paskelbiama „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

3. Priežiūros institucijos sprendimas atšaukti licenciją turi būti motyvuotas.

4. Licencija taip pat gali būti atšaukiama ar jos galiojimas gali būti sustabdomas šio Įstatymo dešimtajame skirsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

5. Atšaukus licenciją, bankas neturi teisės teikti finansinių paslaugų, išskyrus, kiek tai būtina atsiskaitant su banko kreditoriais, ir šio Įstatymo vienuoliktajame ir dvyliktajame skirsniuose nustatyta tvarka turi būti sprendžiamas klausimas dėl banko likvidavimo ar bankroto bylos jam kėlimo.

11 straipsnis. Banko filialai ir kiti padaliniai Lietuvos Respublikoje

1. Banko filialo nuostatai, banko filialo ir kitų padalinių, teikiančių finansines paslaugas, valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, apsaugos priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą jų veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius teisės aktus.

2. Visi banko padaliniai, kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, turi turėti ryšio priemonės informacijai apie atliktas operacijas perduoti į banko buveinę realiu laiku.

3. Bankas, įsteigęs filialą ar kitą padalinį, kuriame teikiamos finansinės paslaugos, privalo ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo įsteigimo dienos pranešti apie tai priežiūros institucijai ir pateikti priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją ir dokumentus. Pasikeitus pateiktai informacijai, bankas privalo per 15 dienų nuo pasikeitimo pranešti apie tai priežiūros institucijai ir pateikti jai priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją ir dokumentus.

12 straipsnis. Banko atstovybė

1. Bankas turi teisę įsteigti atstovybę Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse.

2. Banko atstovybė neturi teisės teikti finansinių paslaugų.

3. Bankas, įsteigęs atstovybę, privalo ne vėliau kaip per 15 dienų nuo įsteigimo dienos pranešti apie tai priežiūros institucijai ir pateikti priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją ir dokumentus. Pasikeitus pateiktai informacijai, bankas privalo per 15 dienų nuo pasikeitimo pranešti apie tai priežiūros institucijai ir pateikti jai priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją ir dokumentus.

13 straipsnis. Bankai ir filialai užsienio valstybėse

1. Tikslai gavęs priežiūros institucijos leidimą, bankas turi teisę įsteigti banką užsienio valstybėje, įsigyti užsienio banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinti taip, kad užsienio bankas taptų jo kontroliuojamas, arba įsteigti filialą užsienio valstybėje.

2. Leidimą įsteigti banką užsienio valstybėje, įsigyti užsienio banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinti taip, kad užsienio bankas taptų jo kontroliuojamas, arba įsteigti filialą užsienio valstybėje išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Leidimui įsteigti banką užsienio valstybėje, įsigyti užsienio banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinti taip, kad užsienio bankas taptų jo kontroliuojamas, išduoti pateikiamas prašymas ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyti dokumentai ir duomenys, taip pat duomenys apie steigiamo banko ar banko, kurio įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigijama, steigėjus (dalyvius), turinčius užsienio banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, banko finansinę būklę, veiklos planą, organizacinę ir valdymo struktūrą, vadovus.

4. Leidimui įsteigti filialą užsienio valstybėje išduoti pateikiamas prašymas ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyti dokumentai ir duomenys, taip pat dokumentai ir duomenys, patvirtinantys, kad filialas atitinka šio Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Priežiūros institucija, gavusi šio straipsnio 3 ar 4 dalyse nurodytą prašymą, užklausia užsienio valstybės, kurioje steigiamas bankas ar kurios jurisdikcijai priklauso bankas, kurio įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigijama, arba kurioje steigiamas banko filialas, priežiūros institucijos informacijos apie bankų priežiūros atlikimo tvarką ir reikalavimus bankams toje valstybėje bei galimybes Lietuvos priežiūros institucijai atlikti priežiūros funkcijas ir gauti tam reikalingą informaciją, įskaitant informaciją, reikalingą jungtinei (konsoliduotai) priežiūrai atlikti.

6. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo išdavymo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

7. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti šiame straipsnyje nurodytus leidimus, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar pareikalauti duomenys arba jie yra neteisingi;

2) steigiamas bankas ar bankas, kurio įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigijama arba steigiamas filialas neatitinka priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų ar jei toks banko ar filialo steigimas ar banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimas gali kelti pavojų banko saugumui ir patikimumui;

3) iš užsienio valstybės priežiūros institucijos negaunama pagal šio straipsnio 5 dalį prašytos informacijos ar iš pateiktos informacijos galima daryti išvadą, kad užsienio valstybės teisės aktai nenumato pakankamos bankų priežiūros ar riboja priežiūros institucijos teises atliekant priežiūros funkcijas ir gaunant tam reikiamą informaciją, įskaitant informaciją, reikalingą jungtinei (konsoliduotai) priežiūrai atlikti.

8. Bankas šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie duomenų, kurie buvo pateikti šiame straipsnyje nustatytiems leidimams gauti, pasikeitimus.

9. Jei priežiūros institucija nustato, kad po šiame straipsnyje nustatytų leidimų išdavimo atsiranda sąlygos, kurioms esant nebūtų išduodamas leidimas, priežiūros institucija šio Įstatymo dešimtajame skirsnyje nustatyta tvarka turi teisę priimti sprendimą uždrausti filialo veiklą, įpareigoti parduoti ar kitaip perleisti užsienio banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ir taikyti bankui kitas poveikio priemones.

10. Šis straipsnis netaikomas, jei bankas steigia kontroliuojamą banką Europos Sąjungos valstybėje narėje, įsigyja Europos Sąjungos valstybės narės jurisdikcijai priklausančio užsienio

banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisų dalį arba Europos Sąjungos valstybėje narėje steigia filialą ar teikia paslaugas neįsteigęs filialo.

14 straipsnis. Banko teisė teikti finansines paslaugas Europos Sąjungos valstybėse narėse

1. Bankas turi teisę šio straipsnio nustatyta tvarka Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigęs filialo.

2. Bankas, prieš steigdamas filialą Europos Sąjungos valstybėje narėje, turi apie tai pranešti priežiūros institucijai, nurodydamas valstybę, kurioje planuojama steigti filialą, ir kartu pateikti priežiūros institucijos nustatytą informaciją apie numatomo steigti filialo veiklos planą, kuriame, be kita ko, turi būti nurodytos numatomos teikti finansinės paslaugos; apie filialo organizacinę struktūrą; apie numatomą filialo buveinę (adresą) užsienio valstybėje; apie filialo vadovus.

3. Priežiūros institucija banko pateiktą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją bei informaciją apie banko nuosavą kapitalą ir kapitalo pakankamumą per 3 mėnesius turi perduoti užsienio valstybės priežiūros institucijai. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti perduoti informaciją užsienio valstybės priežiūros institucijai, jei filialo veiklos planas, organizacinė struktūra, vadovai ar banko finansinė padėtis neatitinka priežiūros institucijos nustatytų reikalavimų numatomai veiklai vykdyti. Priežiūros institucijos atsisakymas perduoti informaciją turi būti motyvuotas ir dėl jo sprendimas turi būti priimtas per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nustatytos informacijos gavimo. Bankui turi būti nedelsiant pranešama apie informacijos perdavimą užsienio valstybės priežiūros institucijai ar atsisakymą ją perduoti.

4. Jeigu bankas jau turi bent vieną filialą užsienio valstybėje, šiame straipsnyje nustatyta tvarka netaikoma kitiems jo filialams toje valstybėje steigti.

5. Bankas, norėdamas teikti finansines paslaugas užsienio valstybėje neįsteigęs filialo, turi apie tai pranešti priežiūros institucijai. Pranešime nurodomos numatomos teikti finansinės paslaugos. Priežiūros institucija per 1 mėnesį šią informaciją turi perduoti užsienio valstybės priežiūros institucijai ar atsisakyti ją perduoti ir apie tai pranešti bankui.

6. Jeigu numatoma, kad keisis kartu su šio straipsnio 2 ar 5 dalyse nurodytu pranešimu priežiūros institucijai pateikta informacija, apie tai bankas turi pranešti priežiūros institucijai ir užsienio valstybės priežiūros institucijai iš anksto, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki pakeitimo. Priežiūros institucija informaciją apie planuojamus pasikeitimus per vieną mėnesį perduoda užsienio valstybės priežiūros institucijai arba atsisako perduoti, jei yra šio straipsnio 3 dalyje nurodyti pagrindai, ir apie tai praneša bankui. Priežiūros institucijai atsisakius informaciją apie planuojamus pasikeitimus perduoti užsienio valstybės priežiūros institucijai, bankas neturi teisės atlikti šių pakeitimų.

7. Šio straipsnio nuostatų taikymo ypatumus specializuotam bankui, kuriam išduota licencija suteikia teisę tik išleisti ir tvarkyti elektroninius pinigus, gali nustatyti priežiūros institucijos teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

15 straipsnis. Banko kontroliuojamų finansų įmonių teisė teikti finansines paslaugas Europos Sąjungos valstybėse narėse

1. Šio Įstatymo 14 straipsnio nustatyta tvarka Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo turi teisę ir vieno ar kelių bankų kontroliuojama Lietuvos Respublikoje įsteigta finansų įmonė, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir steigimo dokumentus turinti teisę verstis finansinių paslaugų teikimu ir atitinkanti visas šias sąlygas:

1) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai yra šio Įstatymo nustatyta tvarka gavę licenciją;

2) finansų įmonė jau verčiasi finansinių paslaugų, kurias numatoma teikti Europos Sąjungos valstybėje narėje, teikimu Lietuvos Respublikoje;

3) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai turi 90 procentų ar daugiau finansų įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisų dalių;

4) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai vykdo priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus dėl kontroliuojamos finansų įmonės riziką ribojančio valdymo ir, priežiūros institucijai pritarus, pareiškia, kad finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai solidariai atsakys už kontroliuojamos finansų įmonės prisiimtus įsipareigojimus;

5) kontroliuojama finansų įmonė yra prižiūrima atliekant ją patronuojančio banko ar bankų jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą.

2. Priežiūros institucija, pateikdama pranešimą pagal šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalį, jame, be kita ko, nurodo, ar kontroliuojama finansų įmonė atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, ir pateikia informaciją apie finansų įmonės nuosavą kapitalą ir konsoliduotą patronuojančio banko ir visos finansinės grupės nuosavą kapitalą.

3. Finansų įmonė, dėl kurios šio straipsnio nustatyta tvarka buvo pateiktas pranešimas, privalo priežiūros institucijai teikti šios teisės aktų nustatytą informaciją, reikalingą prižiūrėti, kaip vykdomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos. Po to, kai yra pateiktas pranešimas, negali sumažėti tokios finansų įmonės kapitalas ir joje turi būti užtikrinama vykdomai veiklai tinkama valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, vidaus kontrolės sistema. Be to, tokią finansų įmonę priežiūros institucija turi teisę šio Įstatymo nustatyta tvarka inspektuoti ir jai taikyti administracines nuobaudas pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą. Jei kontroliuojama finansų įmonė nebeatitinka nors vienos sąlygos, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, priežiūros institucija praneša apie tai užsienio valstybės priežiūros institucijai.

TREČIASIS SKIRSNIS

UŽSIENIO BANKŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

16 straipsnis. Užsienio bankų veikla Lietuvos Respublikoje

1. Užsienio bankai gali šio Įstatymo nustatyta tvarka steigti Lietuvos Respublikoje bankus, įsigyti veikiančių bankų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, steigti filialus ir atstovybes, o Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuoti užsienio bankai taip pat turi teisę teikti finansines paslaugas neįsteigę filialo Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Užsienio banko filialas gali būti įsteigtas Lietuvos Respublikoje tik šio Įstatymo nustatyta tvarka gavus leidimą įsteigti užsienio banko filialą. Užsienio banko filialas gali pradėti teikti finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje tik šio Įstatymo nustatyta tvarka gavęs licenciją.

3. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotiems užsienio bankams, steigiantiems filialą Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo 20 straipsnio nustatyta tvarka.

4. Užsienio banko atstovybė gali būti įsteigta Lietuvos Respublikoje tik šio Įstatymo nustatyta tvarka gavus leidimą įsteigti užsienio banko atstovybę. Ši nuostata netaikoma Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotiems užsienio bankams.

5. Užsienio bankų filialams ir atstovybėms, jų veiklai, priežiūrai, pabaigai ir pertvarkymui taikomi šio Įstatymo bankams nustatyti reikalavimai tiek, kiek jie neprieštarauja filialo ar atstovybės esmei ir kiek kitaip nenustato šis Įstatymas.

6. Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio banko filialas, teikdamas finansines paslaugas kitoje nei filialo buveinė vietoje, neprivalo toje vietoje įsteigti filialo. Jei užsienio bankas įsteigia daugiau negu vieną filialą Lietuvos Respublikoje, jis privalo nurodyti vieną filialą, kuris teiktų šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytą informaciją priežiūros institucijai apie visus Lietuvos Respublikoje įsteigtus filialus.

7. Jei ne Europos Sąjungos valstybės narės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, Lietuvos Respublikoje steigiantis banką, įsigyjantis banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba steigiantis filialą ar atstovybę, teisės aktai numato papildomus ar griežtesnius, negu numatyta šiame Įstatyme, banko steigimo, banko kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimo arba filialo ar atstovybės steigimo reikalavimus ar sąlygas Lietuvos bankams, norintiems veikti toje valstybėje, tai priežiūros institucija turi teisę reikalauti, kad tokius pačius reikalavimus ir sąlygas įvykdytų ir užsienio bankas, norintis veikti Lietuvos Respublikoje.

17 straipsnis. Banko steigimas ir banko kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimas

1. Leidimas užsienio bankui įsteigti banką Lietuvos Respublikoje ir licencija įsteigiamam bankui išduodama šio Įstatymo 8 ir 9 straipsniuose nustatyta tvarka. Sutikimas užsienio bankui įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį išduodamas šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka. Be šio Įstatymo 8 ir 25 straipsniuose nustatytų pagrindų, priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įsteigti banką ar sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ir šio straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais.

2. Priežiūros institucija, prieš priimdama sprendimus dėl leidimo užsienio bankui įsteigti banką ar sutikimo įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinti išdavimo užsienio bankui, užklausia užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucijos, ar ji sutinka, kad užsienio bankas steigtų banką Lietuvos Respublikoje ar įsigytų banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, ar ją padidintų, bei paprašo informacijos apie užsienio banko nuosavą kapitalą ir kapitalo pakankumą, veiklos planą, organizacinę ir valdymo struktūrą, vadovus, taip pat informacijos apie tos valstybės teisės aktų reikalavimus užsienio bankams ir apie užsienio valstybės priežiūros institucijos atliekamas bankų priežiūros, įskaitant jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą, tvarką.

3. Atitinkamos užsienio valstybės bankų ar kitų finansų įstaigų ar draudimo įmonių priežiūros institucijos nuomonės ir informacijos užklausiama ir tuo atveju, jei bankas, kuriam įsteigti prašoma išduoti leidimą ar kurio kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigyjama ar padidinama, bus:

- 1) kontroliuojamas užsienio valstybėje licencijuotos finansų įstaigos ar draudimo įmonės;
- 2) kontroliuojamas užsienio banko ar užsienio valstybėje licencijuotos finansų įstaigos ar draudimo įmonės kontroliuojamos įmonės;
- 3) kontroliuojamas tų pačių asmenų, kurie kontroliuoja kitą užsienio banką ar užsienio valstybėje licencijuotą finansų įstaigą ar draudimo įmonę.

4. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įsteigti banką ar sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį taip pat, jeigu:

- 1) iš užsienio valstybės priežiūros institucijos negaunama prašytos informacijos;
- 2) užsienio valstybės priežiūros institucija prieštarauja, kad užsienio bankas steigtų banką Lietuvos Respublikoje ar įsigytų banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidintų, arba jei užsienio valstybėje nėra atliekama pakankama bankų priežiūra, įskaitant jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą.

18 straipsnis. Leidimo užsienio bankui įsteigti filialą išdavimas

1. Leidimą įsteigti užsienio banko filialą Lietuvos Respublikoje išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Užsienio bankas, norėdamas gauti leidimą įsteigti filialą, pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis, tarp jų:

- 1) užsienio banko steigimo dokumentus, registracijos pažymėjimą, licenciją ar kitus dokumentus, patvirtinančius teisę verstis kredito įstaigos veikla;
- 2) užsienio banko organo sprendimą steigti filialą Lietuvos Respublikoje;
- 3) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad užsienio bankas atitinka priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus patikimumo kriterijus;
- 4) filialo veiklos metmenis;
- 5) raštišką patvirtinimą, kad užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucija neprieštarauja filialo steigimui Lietuvos Respublikoje, ir šios priežiūros institucijos informaciją apie užsienio bankų, tarp jų ir filialų užsienio valstybėse, priežiūros atlikimo tvarką toje valstybėje ir reikalavimus bankams bei įsipareigojimą atlikti Lietuvos Respublikoje įsteigto filialo priežiūrą ir teikti informaciją Lietuvos priežiūros institucijai;
- 6) filialo vadovų ir kitų asmenų, kuriems rinkti ar skirti privalo būti gautas priežiūros institucijos leidimas, sąrašą.

3. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo įsteigti filialą išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

4. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įsteigti filialą, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;

2) filialą steigiantis užsienio bankas neatitinka priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų patikimumo kriterijų ar užsienio banko filialo vadovai neatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų;

3) užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucija prieštarauja filialo steigimui Lietuvos Respublikoje ar jeigu užsienio bankų priežiūros atlikimo tvarka toje valstybėje ir reikalavimai bankams nepakankamai užtikrina saugią ir patikimą filialo veiklą arba gali trukdyti Lietuvos priežiūros institucijai atlikti savo funkcijas;

4) užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio banko filialą Lietuvos Respublikoje steigiantis užsienio bankas, priežiūros institucija neįsipareigoja prižiūrėti užsienio banko filialo Lietuvos Respublikoje veiklos ir teikti informaciją Lietuvos priežiūros institucijai jai priimtinomis sąlygomis.

5. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą įsteigti filialą ar jo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registru.

19 straipsnis. Licencijos užsienio banko filialui išdavimas

1. Užsienio banko filialui išduodamai licencijai taikomos šio Įstatymo 9 straipsnio 1–3 dalių nuostatos.

2. Licenciją Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotam užsienio banko filialui išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Licencijai išduoti pateikiamas prašymas ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyti dokumentai ir duomenys, tarp jų:

1) filialo nuostatai ir registravimo pažymėjimas;

2) po filialo įsteigimo paskirtų filialo vadovų ir kitų asmenų, kuriems rinkti ar skirti privalo būti gautas priežiūros institucijos leidimas, sąrašas;

3) filialo veiklos pirmųjų trejų metų planas;

4) dokumentai ir duomenys apie filialą, nustatyti šio Įstatymo 9 straipsnio 5 dalies 6–9 punktuose.

4. Priežiūros institucija turi teisę patikrinti vietoje, ar filialas yra pasirengęs teikti finansines paslaugas.

5. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

6. Užsienio banko filialo nuostatai, vadovai, veiklos planas, valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, vidaus kontrolės sistema, apsaugos užtikrinimo priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą filialo veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius teisės aktus. Taip pat filialas turi atitikti kitus šio Įstatymo nustatytus reikalavimus ir būti pasirengęs saugiai ir patikimai teikti finansines paslaugas.

7. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti licenciją, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;

2) filialas neatitinka šio straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų.

8. Apie priimtą sprendimą išduoti licenciją ar jos neišduoti pranešama juridinių asmenų registru šio registro nuostatų nustatyta tvarka ir paskelbiama „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

9. Licenciją gavęs užsienio banko filialas visada turi atitikti reikalavimus, kurie yra nustatyti licencijai gauti. Užsienio banko filialas šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie duomenų, kurie buvo pateikti leidimui įsteigti filialą ir licencijai gauti, pasikeitimus.

10. Licencija atšaukiama priežiūros institucijos sprendimu šio Įstatymo 10 straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka, taip pat kai filialą įsteigęs bankas yra likviduojamas ar jam iškeliamas bankroto byla.

20 straipsnis. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų teisė Lietuvos Respublikoje steigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo

1. Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotas užsienio bankas šiame straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje gali steigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo. Teisė teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo nesuteikia teisės Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotam užsienio bankui verstis nuolatine finansinių paslaugų teikimo veikla Lietuvos Respublikoje.

2. Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotas užsienio bankas Lietuvos Respublikoje gali įsteigti filialą ir teikti finansines paslaugas, kurias užsienio bankas turi teisę teikti pagal užsienio valstybės priežiūros institucijos jam išduotą leidimą ar licenciją, jeigu:

1) priežiūros institucija iš užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucijos gavo pranešimą su informacija apie filialo veiklos planą, kuriame, be kita ko, nurodytos numatomos teikti finansinės paslaugos; apie filialo organizacinę struktūrą; apie numatomą filialo buveinę (adresą) Lietuvos Respublikoje; apie filialo vadovus; apie banko nuosavą kapitalą ir kapitalo pakankamumą;

2) iš priežiūros institucijos gauna pranešimą apie pasirengimą atlikti priežiūrą ir, jeigu reikia, informaciją apie teisės aktų reikalavimus viešųjų interesų apsaugai, kurių privalo laikytis filialas teikdamas finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje.

3. Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko filialas gali būti įsteigtas ir pradėti veiklą tada, kai užsienio bankas gauna šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą pranešimą, o jei pranešimo negauna, – praėjus 2 mėnesiams nuo tos dienos, kurią Lietuvos priežiūros institucija iš užsienio valstybės priežiūros institucijos gavo šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą informaciją.

4. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas užsienio bankas jau turi bent vieną filialą Lietuvos Respublikoje, šiame straipsnyje nustatyta tvarka kitiems jo filialams steigti netaikoma.

5. Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotas užsienio bankas gali pradėti teikti finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo nuo tos dienos, kurią Lietuvos priežiūros institucija iš užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucijos gavo pranešimą, kuriame nurodytos numatomos teikti finansinės paslaugos.

6. Jei keičiasi pagal šio straipsnio 2 dalies 1 punktą priežiūros institucijai perduota informacija apie filialo veiklos planą, filialo organizacinę struktūrą, filialo buveinę (adresą) Lietuvos Respublikoje ar filialo vadovus, užsienio bankas apie tai turi pranešti Lietuvos priežiūros institucijai iš anksto, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki pakeitimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, Žin., 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

21 straipsnis. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų kontroliuojamų finansų įmonių veikla Lietuvos Respublikoje

1. Šio Įstatymo 20 straipsnio nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje turi teisę įsteigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo vieno ar kelių Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotų užsienio bankų kontroliuojama finansų įmonė, kuri pagal užsienio valstybės teisės aktus ir savo steigimo dokumentus turi teisę verstis finansinių paslaugų teikimu ir atitinka visas šias sąlygas:

1) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai yra gavę leidimą verstis kredito įstaigos veikla užsienio valstybėje, kurios teisės aktai reglamentuoja kontroliuojamos finansų įmonės veiklą;

2) finansų įmonė jau verčiasi finansinių paslaugų, kurias numatoma teikti Lietuvos Respublikoje, teikimu Europos Sąjungos valstybėje narėje;

3) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai turi 90 procentų ar daugiau finansų įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių;

4) finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai vykdo užsienio valstybės priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus dėl kontroliuojamos finansų įmonės riziką ribojančio valdymo ir, užsienio valstybės priežiūros institucijai pritarus, pareiškia, kad finansų įmonę patronuojantis bankas ar bankai solidariai atsakys už kontroliuojamos finansų įmonės prisiimtus įsipareigojimus;

5) kontroliuojama finansų įmonė yra prižiūrima atliekant ją patronuojančio banko ar bankų jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta finansų įmonė gali steigti filialą ar teikti finansines paslaugas neįsteigus filialo Lietuvos Respublikoje, jei užsienio valstybės priežiūros institucija, pateikdama pranešimą pagal šio Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktą, jame, be kita ko, nurodo, ar kontroliuojama finansų įmonė atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, ir pateikia informaciją apie finansų įmonės nuosavą kapitalą ir konsoliduotą patronuojančio banko ir visos finansinės grupės nuosavą kapitalą.

3. Jei užsienio valstybės priežiūros institucija Lietuvos priežiūros institucijai praneša, kad kontroliuojama finansų įmonė nebeatitinka nors vienos sąlygos, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, tai nuo to momento finansų įmonei taikomi visi Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyti reikalavimai tokias finansines paslaugas teikiantiems asmenims.

22 straipsnis. Užsienio banko atstovybė Lietuvos Respublikoje

1. Užsienio banko atstovybė Lietuvos Respublikoje neturi teisės teikti finansinių paslaugų.

2. Leidimą įsteigti užsienio banko atstovybę Lietuvos Respublikoje išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Užsienio bankas, norėdamas gauti leidimą įsteigti atstovybę, pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus ir duomenis, tarp jų:

1) užsienio banko steigimo dokumentus, registracijos pažymėjimą, licenciją ar kitus dokumentus, patvirtinančius teisę verstis kredito įstaigos veikla;

2) užsienio banko valdymo organo sprendimą steigti atstovybę Lietuvos Respublikoje;

3) užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucijos raštišką neprieštaravimą steigti atstovybę Lietuvos Respublikoje.

4. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo įsteigti atstovybę išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

5. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą įsteigti atstovybę, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys arba jie yra neteisingi;

2) atstovybę steigiantis užsienio bankas ar atstovybę neatitinka priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų;

3) užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucija prieštarauja atstovybės steigimui Lietuvos Respublikoje.

6. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą įsteigti atstovybę ar jo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registru.

7. Užsienio banko atstovybė priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie atstovybės įregistravimą juridinių asmenų registre ir duomenų, kurie buvo pateikti leidimui įsteigti atstovybę gauti, pasikeitimus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BANKO AKCININKAI

23 straipsnis. Banko akcininkai

1. Bankas turi turėti ne mažiau kaip 10 akcininkų.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei viena iš banko akcininkų yra Lietuvos ar užsienio finansų įstaiga ar draudimo įmonė ir ji valdo daugiau kaip 2/3 banko balsavimo teisę suteikiančių akcijų arba jei banko akcininku šio Įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka tampa valstybė.

3. Banko akcininkais negali būti:

1) iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomi juridiniai asmenys;

2) asmenys, teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka priežiūros institucijai nepateikę duomenų, leidžiančių nustatyti jų tapatybę, dalyvius, veiklą, finansinę būklę, juridinio asmens vadovus, asmenis, kurių naudai įgyjamos akcijos, ar lėšų, panaudotų banko akcijoms įsigyti, įgijimo teisėtumą, arba pateiktais duomenimis neįrodę lėšų, panaudotų banko akcijoms įsigyti, įgijimo teisėtumo;

3) asmenys, nesutinkantys, kad priežiūros institucija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka tvarkytų šiame Įstatyme numatytoms licencijoms, leidimams ir sutikimams išduoti reikalingus jų duomenis, tarp jų asmens duomenis bei informaciją apie asmens teistumą, sveikatą.

4. Bankas privalo Finansų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka tvarkyti banko dalyvių (akcininkų) sąrašą. Bankas privalo priežiūros institucijai pranešti apie kiekvieną atvejį, kai įsigyjama 5 procentai ar daugiau banko įstatinio kapitalo ar (ir) balsavimo teisių dalių arba įsigyjama (padidinama) banko kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis ar jos netenkama, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokios informacijos gavimo. Be to, banko dalyvių (akcininkų) sąrašo duomenis bankas privalo pateikti priežiūros institucijai per 10 dienų po eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo ar priežiūros institucijos pareikalavimu kitais atvejais.

5. Banko akcininkai privalo akcininkų teisėmis naudotis ir pareigas vykdyti taip, kad bankas veiktų stabiliai ir patikimai.

24 straipsnis. Banko kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis

1. Asmuo, norintis įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba ją padidinti tiek, kad jo turima įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis sudarytų 1/5, 1/3, 1/2 dalies, arba tiek, kad bankas taptų jo kontroliuojamas, turi gauti išankstinį priežiūros institucijos sutikimą.

2. Apskaičiuojant banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, laikoma, kad asmuo turi balsavimo teises:

1) kurias suteikia banko akcijos, priklausančios asmeniui nuosavybės teise (išskyrus atvejį, kai jos įkeistos ir įkeitimo sutartis numato balsavimo teisės perdavimą įkaito turėtojui);

2) kurias turi asmens kontroliuojami juridiniai asmenys;

3) kurias turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė balsavimo sutartį dėl ilgesnės nei vienu metų bendrovės valdymo politikos vykdymo;

4) kurias kitas asmuo jam ar jo kontroliuojamam juridiniam asmeniui perleido pagal sutartį;

5) kurias asmuo ar šios dalies 2–4 punktuose nurodyti asmenys turi teisę įgyti sutarties, pagal kurią balsavimo teisės perėjimui pakanka tik jo (jų) valios išreiškimo, pagrindu;

6) kuriomis jis turi teisę naudotis savo nuožiūra pagal įgaliojimą;

7) suteikiamas akcijų, kurias nuosavybės teise turi kiti asmenys savo vardu, bet šio asmens naudai;

8) kurias suteikia akcijos, kurios perduotos jam patikėjimo teise ar kitais pagrindais, jeigu jis, nesant kitokių nurodymų, jomis turi teisę naudotis savo nuožiūra.

3. Asmuo privalo pranešti priežiūros institucijai prieš sumažindamas savo turimą banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį tiek, kad jo turima kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis nebesudarytų 1/10, 1/5, 1/3, 1/2 dalies, arba tiek, kad bankas nustotų būti jo kontroliuojamas.

4. Asmens, įsigijusio banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinusio be priežiūros institucijos sutikimo, kai toks sutikimas buvo reikalingas, arba kai priežiūros institucija priima sprendimą sustabdyti teisę naudotis balsavimo teise, visa turima įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis banko visuotiniame akcininkų susirinkime praranda balso teisę.

25 straipsnis. Sutikimo įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį išdavimas

1. Sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba ją padidinti išduoda priežiūros institucija šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Asmuo, norėdamas gauti priežiūros institucijos sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba ją padidinti, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir jos teisės aktų nustatytus dokumentus ir duomenis, tarp jų:

1) dokumentus ir duomenis, leidžiančius nustatyti asmens tapatybę, o jei prašymą pateikia juridinis asmuo – ir dokumentus bei duomenis, leidžiančius nustatyti juridinio asmens

kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį valdančių asmenų bei juridinio asmens vadovų tapatybę;

2) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad asmuo yra nepriekaištingos reputacijos. Jei akcininkas yra juridinis asmuo, tai pateikiami dokumentai ir duomenys, patvirtinantys, kad nepriekaištingos reputacijos yra juridinio asmens vadovai ir įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies, suteikiančios teisę kontroliuoti juridinį asmenį, valdytojai (jei valdytojas yra juridinis asmuo – jo vadovai);

3) dokumentus ir duomenis apie asmens veiklą ir finansinę padėtį, įskaitant duomenis apie turimas juridinių asmenų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis;

4) dokumentus ir duomenis, įrodančius, kad lėšos, skirtos akcijoms apmokėti, yra gautos teisėtai.

3. Priežiūros institucijos prašymu valstybės ir savivaldybės institucijos, taip pat kiti asmenys privalo nedelsdami jai pateikti turimą informaciją apie asmenis, įsigyjančius banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, jų dalyvius, finansinę padėtį, veiklą, juridinio asmens vadovus, nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, atliktų patikrinimų ir revizijų išvadas bei kitą informaciją, kuri priežiūros institucijai reikalinga priimant sprendimą dėl sutikimo įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar ją padidinti išdavimo.

4. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl sutikimo išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

5. Banko akcininku, turinčiu banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, gali būti tik asmuo:

1) kuris atitinka šio Įstatymo nustatytus reikalavimus banko akcininkams bei Finansų įstaigų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kuris yra nepriekaištingos reputacijos. Jei akcininkas yra juridinis asmuo, tai nepriekaištingos reputacijos turi būti juridinio asmens vadovai ir įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies, suteikiančios teisę kontroliuoti juridinį asmenį, valdytojai (jei valdytojas yra juridinis asmuo – jo vadovai);

3) kurio finansinė padėtis yra gera ir stabili.

6. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) buvo nuteistas už Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba už nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar už juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, nepaisant to, ar teistumas išnyko;

2) buvo nubaustas administracinėmis, drausminėmis nuobaudomis ar jam buvo taikytos kitos įstatymų nustatytos sankcijos (poveikio priemonės), kai šios nuobaudos ar poveikio priemonės buvo skirtos už įstatymų ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą ir finansų įstaigų veiklą, nuostatų pažeidimą ir už tai jis buvo baustas daugiau kaip vieną kartą per metus;

3) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis ar alkoholiu.

7. Priežiūros institucija turi teisę pripažinti, kad asmuo nėra nepriekaištingos reputacijos, ir atsižvelgdama į:

1) tai, ar jis buvo nuteistas už nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, išskyrus šio straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytus nusikaltimus ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal užsienio valstybių įstatymus;

2) tai, ar juridiniam asmeniui, kurio kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį jis turi ar turėjo arba kurio vadovu jis yra ar buvo, buvo pritaikytos įstatymų nustatytos sankcijos (poveikio priemonės) arba ar toks juridinis asmuo buvo likviduotas dėl bankroto arba teismo sprendimu ar nuosprendžiu kitais įstatymų nustatytais pagrindais, susijusiais su netinkama veikla ar teisės aktų pažeidimais;

3) tai, ar jam turint finansų įstaigos kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį įstatymų nustatyta tvarka jau buvo sustabdyta teisė naudotis balsavimo teise finansų įstaigos dalyvių susirinkime;

4) kitas reikšmingas aplinkybės, dėl kurių asmens reputacija negali būti laikoma nepriekaištinga.

8. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti išduoti sutikimą įsigyti ar padidinti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio Įstatymo bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;

2) sutikimo prašantis asmuo neatitinka šio straipsnio 5 dalyje nustatytų reikalavimų;

3) išdavus sutikimą, atsirastų šio Įstatymo 9 straipsnio 10 dalies 3 ar 4 punktuose nurodyti licencijos neišdavimo pagrindai;

4) sutikimo išduoti negalima atsižvelgiant į priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus sisteminės rizikos lygio vertinimo kriterijus.

9. Apie priimtą sprendimą dėl sutikimo išdavimo pranešama prašymą pateikusiam asmeniui ir bankui, dėl kurio kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimo ar padidinimo buvo pateiktas prašymas. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti maksimalų sutikimo galiojimo terminą, bet ne trumpesnę, negu reikia tokiame sandoriui įgyvendinti, per kurį turi būti įsigyjama ar padidinama banko kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis.

10. Sutikimą įsigyti ar padidinti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį gavęs asmuo visada turi atitikti reikalavimus, kurie nustatyti sutikimui išduoti.

26 straipsnis. Teisės naudotis balsavimo teise sustabdymas

1. Priežiūros institucija turi teisę priimti sprendimą sustabdyti banko akcininko teisę naudotis balsavimo teise visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu:

1) sutikimas įsigyti ar padidinti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį buvo gautas apgaulės būdu ar kitaip pažeidus įstatymus;

2) asmuo, gavęs sutikimą įsigyti ar padidinti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, nebeatitinka šio Įstatymo nustatytų reikalavimų sutikimui išduoti.

2. Sprendimas sustabdyti banko akcininko teisę naudotis balsavimo teise visuotiniame akcininkų susirinkime gali būti atšauktas, jei pateikiami dokumentai ir duomenys, patvirtinantys, kad asmuo atitinka šio Įstatymo nustatytus reikalavimus sutikimui įsigyti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį išduoti. Sprendimą, ar atšaukti sprendimą sustabdyti banko akcininko teisę naudotis balsavimo teise, priežiūros institucija priima per 30 dienų nuo atitinkamo prašymo ir dokumentų, patvirtinančių, kad asmuo atitinka šio Įstatymo nustatytus reikalavimus sutikimui įsigyti banko kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, gavimo.

3. Apie priimtą sprendimą sustabdyti banko akcininko teisę visuotiniame akcininkų susirinkime naudotis balsavimo teise ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo pranešama šiam akcininkui ir bankui, kurio kvalifikuotajai įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daliai įsigyti ar padidinti buvo išduotas sutikimas.

4. Sprendimas sustabdyti banko akcininko teisę naudotis balsavimo teise turi būti motyvuotas ir priimamas atsižvelgiant į šio Įstatymo 73 straipsnio 2 dalies nuostatas.

27 straipsnis. Priverstinis banko akcijų pardavimas

1. Priežiūros institucija turi teisę kreiptis į teismą, reikalaudama, kad banko akcijos, priklausančios banko akcininkui, kuris neatitinka šio Įstatymo nustatytų reikalavimų ar daro neigiamą įtaką patikimam banko valdymui, būtų priverstinai parduodamos priežiūros institucijos nurodytam asmeniui ar asmenims, prioritetą teikiant kitiems banko akcininkams.

2. Jei šio Įstatymo nustatytais atvejais banko visuotinis akcininkų susirinkimas nepriima sprendimų dėl banko minimalaus kapitalo dydžio atkūrimo ar per nustatytą laiką banko kapitalas neatkuriamas, priežiūros institucija turi teisę kreiptis į teismą, reikalaudama, kad visiems banko akcininkams priklausančios akcijos būtų priverstinai parduodamos priežiūros institucijos nurodytam asmeniui ar asmenims, atitinkantiems šio Įstatymo nustatytus reikalavimus.

3. Banko akcijų priverstinis pardavimas vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso antrosios knygos II dalies IX skyriuje nustatyta tvarka. Teismo paskirtų ekspertų darbą bei kitas jų išlaidas apmoka bankas.

28 straipsnis. Banko akcijų paėmimas visuomenės poreikiams

1. Jei pagal Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą bankui galintis įvykti draudiminis įvykis gali kelti pavojų valstybės įmonės Indėlių ir investicijų draudimas (toliau šiame ir 29 straipsniuose – draudimo įmonė) likvidumui ir tinkamam draudimo išmokų išmokėjimui, banko akcijos iš banko akcininkų gali būti paimamos visuomenės poreikiams teisingai atlyginant. Paimtas akcijas patikėjimo teise valdo, naudoja ir jomis disponuoja draudimo įmonė.

2. Draudimo įmonės taryba, gavusi priežiūros institucijos informaciją, kad banko veikla nėra saugi ir patikima ir kad bankas gali tapti nemokus, bei turėdama pakankamą pagrindą manyti, kad bankui galimas draudiminis įvykis gali kelti pavojų draudimo įmonės likvidumui ir tinkamam draudimo išmokų išmokėjimui, turi teisę priimti sprendimą paimti banko akcijas iš akcininkų.

3. Apie draudimo įmonės priimtą sprendimą paimti banko akcijas iš akcininkų jiems pranešama raštu.

4. Jeigu nustatoma, kad paimamų banko akcijų vertė lygi nuliui, nuosavybės teisė į paimamas akcijas pereina valstybei nuo sprendimo paimti akcijas visuomenės poreikiams priėmimo momento. Kitais atvejais nuosavybės teisė į paimamas akcijas pereina nuo atsiskaitymo su akcijų savininku momento.

5. Ginčus dėl banko akcijų paėmimo sprendžia teismas. Skundo padavimas teismui nesustabdo skundžiamo sprendimo vykdymo.

6. Paimtoms akcijoms perėjus valstybės nuosavybėn, draudimo įmonė privalo įstatymų nustatyta tvarka imtis visų galimų ir reikiamų priemonių, kad banko veikla būtų vėl saugi ir patikima.

7. Kai banko veikla vėl yra saugi ir patikima, banko akcijos parduodamos teisės aktu, reglamentuojančių valstybės turto privatizavimą, nustatyta tvarka.

29 straipsnis. Visuomenės poreikiams paimamų banko akcijų vertės nustatymas ir atlyginimas už jas

1. Banko akcijų vertę nustato priežiūros institucija, atsižvelgdama į banko akcijų rinkos vertę ir kitus veiksnius, galinčius turėti įtakos jų vertei, vadovaudamasi savo teisės aktu patvirtintais metodais (kriterijais). Tačiau, jeigu bankas atitinka bent vieną priežiūros institucijos nustatytą sąlygą, kada bankas gali būti pripažįstamas nemokiu, laikoma, kad banko akcijų vertė lygi nuliui.

2. Jeigu nustatoma, kad paimamos banko akcijos turi vertę, banko akcininkams už paimamas akcijas atlyginama pinigais.

3. Jeigu nustatoma, kad paimamos akcijos turi vertę, šio Įstatymo 28 straipsnio 3 dalyje nurodytame pranešime akcininkams nurodoma pinigų suma, kuri bus sumokėta už akcijas, ir tai, kad per 5 dienas nuo pranešimo gavimo dienos jie turi raštu pranešti draudimo įmonei kredito įstaigoje atsidarytų (turimų) sąskaitų, į kurias turėtų būti pervesti pinigai už paimtas banko akcijas, duomenis. Jeigu banko akcininkai vengia vykdyti šią prievolę ir per nustatytą terminą nepraneša apie atsidarytas (turimas) sąskaitas ar kitais Civilinio kodekso 6.56 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, draudimo įmonė su akcininkais atsiskaito pervesdama pinigus į notaro, banko ar kitos kredito įstaigos depozitinę sąskaitą. Pervedus pinigus į banko akcininkų nurodytas sąskaitas ar į notaro, banko ar kitos kredito įstaigos depozitinę sąskaitą, laikoma, kad su banko akcininkais atsiskaityta.

4. Ginčus dėl banko akcijų vertės nustatymo ir dėl nuostolių, kurie atsirado nuosavybę paėmus iš savininkų, sprendžia teismas. Prašymo padavimas teismui nesustabdo skundžiamo sprendimo vykdymo. Nuostoliai atlyginami įstatymų nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS BANKO VALDYMAS

30 straipsnis. Banko organai

1. Banke turi būti šie organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas.

2. Banko valdymo organai yra banko valdyba ir administracijos vadovas. Banko įstatuose turi būti aiškiai nustatyta ir atribota banko valdybos ir administracijos vadovo kompetencija ir funkcijos.

3. Visuotinis akcininkų susirinkimas ir stebėtojų tarybos bei valdybos posėdžiai, be kitų įstatymuose nustatytų pagrindų, gali būti šaukiami ir priežiūros institucijos nurodymu.

4. Banko organų sudarymo ir darbo tvarką, kompetenciją ir funkcijas, atsakomybę nustato banko įstatai, Civilinis kodeksas, šis Įstatymas, taip pat Finansų įstaigų įstatymas ir Akcinių bendrovių įstatymas, jeigu šis Įstatymas nenustato kitaip.

31 straipsnis. Banko stebėtojų taryba

1. Banko stebėtojų taryba:

- 1) tvirtina banko veiklos planus;
- 2) nustato skolinimo, kuris gali būti atliekamas tik pritarus banko stebėtojų tarybai, tvarką;
- 3) užtikrina, kad banke būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema;
- 4) svarsto ar sprendžia klausimus, kuriuos pagal šį ir kitus įstatymus ar banko įstatus turi svarstyti ar spręsti banko stebėtojų taryba.

2. Banko stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti protokoluojami. Protokole turi būti:

1) nurodyta posėdžio vieta ir laikas, posėdyje dalyvaujantys tarybos nariai, posėdžio pirmininkas, ar yra kvorumas, posėdžio darbotvarkė;

2) išdėstyta kiekvieno svarstomo klausimo esmė, nurodyti dokumentai ir informacija, kurių pagrindu svarstomas kiekvienas klausimas, išdėstyta, ką kalbėjo posėdžio dalyviai, ir pasiūlymai kiekvienu svarstomu klausimu, įrašyti balsavimo rezultatai ir priimti sprendimai, pridėtos posėdžio dalyvių atskirosios nuomonės ir protestai.

3. Prie posėdžio protokolo turi būti pridėti dokumentai, kurie buvo pateikti svarstant darbotvarkės klausimus, taip pat šio straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai.

4. Surašytas banko stebėtojų tarybos posėdžio protokolas ne vėliau kaip per 5 dienas turi būti pateiktas susipažinti visiems, taip pat ir nedalyvavusiems posėdyje, banko stebėtojų tarybos nariams, o jei tokios galimybės nėra – nedelsiant, kai tik atsiranda galimybė. Banko stebėtojų tarybos narys privalo raštu patvirtinti, kad susipažino su banko stebėtojų tarybos protokolu, ir, jeigu nesutinka su priimtais sprendimais, nedelsdamas raštu pareikšti protestą stebėtojų tarybai.

5. Kiekvienas banko stebėtojų tarybos narys privalo imtis visų galimų priemonių, kad taryba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus. Banko stebėtojų tarybos narys, nevykdantis šios pareigos ar kitų teisės aktų nustatytų pareigų ar jas vykdantis netinkamai, atsako taip kaip banko valdymo organų nariai pagal įstatymus, banko įstatus, su banku sudarytas sutartis.

6. Banko stebėtojų tarybos nariu gali būti banką patronuojančios įmonės valdybos narys.

32 straipsnis. Banko valdyba

1. Banko valdyba yra kolegialus banko valdymo organas.

2. Banko valdyba:

- 1) renka (skiria) ir atšaukia administracijos vadovą ir jo pavaduotoją;
- 2) svarsto ar sprendžia klausimus, kuriuos pagal šį ir kitus įstatymus ar banko įstatus turi svarstyti ar spręsti banko valdyba.

3. Banko valdybos posėdžiai turi būti protokoluojami. Protokole turi būti:

1) nurodyta posėdžio vieta ir laikas, posėdyje dalyvaujantys valdybos nariai, posėdžio pirmininkas, ar yra kvorumas, posėdžio darbotvarkė;

2) išdėstyta kiekvieno svarstomo klausimo esmė, nurodyti dokumentai ir informacija, kurių pagrindu svarstomas kiekvienas klausimas, išdėstyta, ką kalbėjo posėdžio dalyviai, ir jų pasiūlymai kiekvienu svarstomu klausimu, pateikti balsavimo rezultatai ir priimti sprendimai, posėdžio dalyvių atskirosios nuomonės ir protestai.

4. Prie posėdžio protokolo turi būti pridėti dokumentai, kurie buvo pateikti svarstant darbotvarkės klausimus, taip pat šio straipsnio 5 dalyje nurodyti dokumentai.

5. Surašytas banko valdybos posėdžio protokolas ne vėliau kaip per 5 dienas turi būti pateiktas susipažinti visiems, taip pat ir nedalyvavusiems posėdyje, banko valdybos nariams, o jei tokios galimybės nėra – nedelsiant, kai tik atsiranda galimybė. Banko valdybos narys privalo raštu patvirtinti, kad susipažino su banko valdybos protokolu, ir, jeigu nesutinka su priimtais sprendimais, nedelsdamas raštu pareikšti protestą valdybai.

6. Kiekvienas banko valdybos narys privalo imtis visų galimų priemonių, kad valdyba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų teisės aktų nustatytus

reikalavimus. Banko valdybos narys, nevykdantis šios pareigos ar kitų teisės aktų nustatytų pareigų ar jas vykdantis netinkamai, atsako pagal įstatymus, banko įstatus, su banku sudarytas sutartis.

33 straipsnis. Banko administracijos vadovas ir jo pavaduotojas

1. Banke turi būti administracijos vadovas ir jo pavaduotojas (toliau – administracijos vadovai).
2. Administracijos vadovu arba jo pavaduotoju turi būti banko valdybos pirmininkas.
3. Banko administracijos vadovai, nevykdantys teisės aktuose ar banko įstatuose nustatytų pareigų ar jas vykdantys netinkamai, atsako pagal įstatymus, banko įstatus, su banku sudarytas sutartis.
4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatos taikomos ir užsienio banko filialui.

34 straipsnis. Banko vadovai ir darbuotojai

1. Banko vadovai yra:
 - 1) banko stebėtojų tarybos nariai;
 - 2) banko valdybos nariai;
 - 3) administracijos vadovai;
 - 4) vidaus audito tarnybos vadovas;
 - 5) banko filialų, atstovybių vadovai, taip pat kiti banko darbuotojai bei kiti asmenys, kuriems pagal banko įstatus, valdybos nutarimus, administracijos darbo reglamentą ar administracijos vadovų sprendimu yra suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus dėl finansinių paslaugų teikimo ir banko vardu sudaryti priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus kriterijus atitinkančius sandorius, turinčius rizikos požymių.
2. Banko vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos (šio Įstatymo 25 straipsnio 6 ir 7 dalys) bei turėti kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas. Banko vadovų kvalifikacijos ir patirties reikalavimus nustato priežiūros institucijos teisės aktai. Banko vadovais negali būti asmenys, nesutinkantys, kad priežiūros institucija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka tvarkytų šiame Įstatyme numatytoms licencijoms, leidimams ir sutikimams išduoti reikalingus jų duomenis, tarp jų asmens duomenis bei informaciją apie asmens teistumą, sveikatą.
3. Bent vienas banko administracijos vadovas turi mokėti lietuvių kalbą ir nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.
4. Banko vadovais gali tapti tik tie asmenys, kurie turi priežiūros institucijos leidimą. Priežiūros institucijos teisės aktai gali nustatyti atvejus, kada toks priežiūros institucijos leidimas nereikalingas.
5. Bankas (iki banko įsteigimo – steigėjai) nors prieš 30 dienų iki asmens rinkimo ar skyrimo banko vadovu privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai ir pateikti priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad asmuo atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.
6. Jeigu per 30 dienų nuo dienos, kurią priežiūros institucija gauna pateiktus dokumentus ir duomenis, bankas negauna priežiūros institucijos prašymo pateikti papildomą informaciją ar sprendimo neišduoti leidimo, laikoma, kad leidimas rinkti ar skirti banko vadovą yra išduotas. Jei paprašoma papildomos informacijos, 30 dienų terminas skaičiuojamas nuo papildomos informacijos gavimo.
7. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą rinkti ar skirti banko vadovą, jeigu:
 - 1) pateikti dokumentai neatitinka priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie yra neteisingi;
 - 2) priežiūros institucijos nuomone, banko vadovai neatitinka šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų reikalavimų;
 - 3) asmeniui, kurį rinkti ar skirti prašoma išduoti leidimą, draudžiama eiti šias pareigas pagal kitus įstatymus.
8. Priežiūros institucija panaikina leidimą rinkti ar skirti banko vadovą, jeigu:
 - 1) leidimas buvo gautas apgaulės būdu ar kitaip pažeidus įstatymus;
 - 2) asmuo, kuriam rinkti ar skirti buvo išduotas leidimas, nebeatitinka šio Įstatymo ar kitų įstatymų nustatytų reikalavimų leidimui išduoti.

9. Apie priimtą sprendimą panaikinti leidimą pranešama bankui. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą leidimą panaikinti, bankas priežiūros institucijos reikalavimu privalo įstatymų nustatyta tvarka nedelsdamas atšaukti vadovą iš pareigų ir (ar) nutraukti su juo sudarytą sutartį.

10. Reikalavimus banko darbuotojams gali nustatyti priežiūros institucijos teisės aktai.

11. Šio straipsnio nuostatos taip pat taikomos užsienio banko filialui ir atstovybei. Užsienio banko filialo ir atstovybės vadovai turi atitikti šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus reikalavimus banko administracijos vadovams. Šio straipsnio 4–9 dalių nuostatos netaikomos Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigto filialo ir atstovybės vadovams.

35 straipsnis. Banko veiklos vidaus kontrolė

Banko veiklos vidaus kontrolės reikalavimus nustato Finansų įstaigų įstatymas ir priežiūros institucijos teisės aktai.

36 straipsnis. Banko komitetai

1. Bankas privalo turėti nuolat veikiančius paskolų, vidaus audito ir rizikų valdymo komitetus. Vidaus audito komitetą sudaro ir jo veiklą kontroliuoja banko stebėtojų taryba.

2. Bankas turi teisę turėti ir kitų banko įstatuose numatytų komitetų.

3. Banko komitetų sudarymo ir veiklos tvarką bei kompetenciją nustato banko įstatai ir kiti banko organų priimti dokumentai. Banko komitetų sudarymo ir veiklos tvarkos bei kompetencijos reikalavimus gali nustatyti ir priežiūros institucijos teisės aktai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BANKO KAPITALAS IR PELNO PASKIRSTYMAS

37 straipsnis. Banko kapitalas

Banko kapitalą sudaro nuosavas ir skolintas kapitalas.

38 straipsnis. Nuosavas kapitalas

1. Banko nuosavą kapitalą sudaro:

1) įstatinis kapitalas (sumažintas supirktų savų akcijų verte) be privilegijuotų akcijų su kaupiamuoju dividendu vertės;

2) atsargos kapitalas (atsargos rezervas);

3) kapitalo rezervas (emisinis skirtumas);

4) praėjusių metų nepaskirstytasis pelnas arba nuostolis;

5) ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas;

6) finansinio turto perkainojimo rezervas;

7) privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas;

8) apribotas skirstomasis pelnas;

9) einamųjų metų nepaskirstytasis pelnas (nuostolis);

10) privilegijuotos akcijos su kaupiamuoju dividendu;

11) kiti rezervai.

2. Bankas gali sudaryti ir naudoti finansinio turto perkainojimo rezervą, jeigu toks rezervas yra numatytas jo įstatuose ir apskaitos politikoje.

39 straipsnis. Skolintas kapitalas

Banko skolintą kapitalą sudaro lėšos, kurias bankas įsigijo nuosavybės teise pagal skolinimosi santykius išleisdamas ilgalaikius skolos vertybinius popierius (obligacijas) arba sudarydamas paskolos sutartis, jeigu gautų lėšų grąžinimo terminas yra ne trumpesnis kaip 2 metai ir skolos vertybiniai popieriai (obligacijos) bei gautos paskolos turi visus pasitikėtines (subordinuotas) paskolos požymius.

40 straipsnis. Minimalus banko kapitalas

1. Šio Įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytų banko nuosavo kapitalo dalių suma, išreikšta eurai pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų lito ir euro santykį, turi būti ne mažesnė kaip 5 milijonai eurų.

2. Specializuoto banko, kuriam išduota licencija suteikia teisę tik išleisti ir tvarkyti elektroninius pinigus, šio Įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytą nuosavo kapitalo dalių sumą, išreikšta eurai pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų lito ir euro santykį, turi būti ne mažesnė kaip 1 milijonas eurų.

3. Banko valdyba, nustačiusi, kad banko kapitalas yra mažesnis už minimalų banko kapitalą, privalo apie tai nedelsdama pranešti priežiūros institucijai ir tuoj pat sušaukti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą. Banko visuotinis akcininkų susirinkimas privalo priimti sprendimus, kurie leistų kaip galima greičiau atkurti banko kapitalą iki minimalaus banko kapitalo dydžio. Apie visuotinio akcininkų susirinkimo priimtus sprendimus dėl kapitalo atkūrimo banko valdyba praneša priežiūros institucijai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

41 straipsnis. Banko įstatinis kapitalas ir banko akcijos

1. Banko įstatinis kapitalas sudaromas, didinamas ir mažinamas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, jei šis Įstatymas nenustato kitaip.

2. Bankui draudžiama išleisti pareikštines akcijas ir darbuotojų akcijas.

3. Steigiamo banko akcijos gali būti apmokėtos tik pinigais.

4. Didinant banko įstatinį kapitalą papildomais įnašais, naujos banko akcijos gali būti apmokėtos tik pinigais ar reikalavimo teisėmis pagal banko įsipareigojimus mokėti, išskyrus atvejus, kai banko įstatinis kapitalas didinamas banką reorganizuojant. Akcijas pasirašęs asmuo privalo visiškai apmokėti banko akcijas ne vėliau kaip iki dienos, kurią bankas kreipiasi į priežiūros instituciją dėl leidimo įregistruoti banko įstatų pakeitimus, susijusius su banko įstatinio kapitalo didinimu, išdavimu.

5. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas padidinti įstatinį kapitalą, išskyrus sprendimą išleisti konvertuojamųjų obligacijų, laikomas negaliojančiu, jeigu pakeisti banko įstatai nebuvo pateikti juridinių asmenų registrui per 12 mėnesių nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio sprendimą padidinti įstatinį kapitalą, dienos.

6. Banko įstatinis kapitalas gali būti didinamas visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu iš nepaskirstytojo pelno, kapitalo rezervo (emisinio skirtumo), atsargos kapitalo (atsargos rezervo) ir kitų rezervų, išskyrus rezervus, nustatytus šio straipsnio 7 dalyje, išleidžiant naujų akcijų, kurios nemokamai perduodamos akcininkams, arba padidinant anksčiau išleistų akcijų nominalias vertes.

7. Banko įstatinis kapitalas negali būti didinamas iš privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo, iš apriboto skirstomojo pelno, iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervo, iš finansinio turto perkainojimo rezervo.

8. Už banko akcijas sumokėtos lėšos kaupiamos kredito įstaigoje, turinčioje teisę teikti finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje, tam tikslui atidarytoje sąskaitoje. Sukauptas lėšas bankas turi teisę naudoti tik banką įsteigus ar įregistravus įstatų pakeitimus, susijusius su įstatinio kapitalo didinimu.

9. Bankas turi teisę įsigyti savo akcijų Finansų įstaigų įstatymo ir Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

42 straipsnis. Banko įstatinio kapitalo mažinimas

1. Bankas turi teisę mažinti įstatinį kapitalą tik gavęs priežiūros institucijos leidimą.

2. Leidimą mažinti banko įstatinį kapitalą išduoda priežiūros institucija šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka. Leidimas mažinti įstatinį kapitalą išduodamas, jei priežiūros institucija įsitikina, kad sumažinus banko įstatinį kapitalą jis bus ne mažesnis negu šio Įstatymo nustatytas minimalus banko kapitalas ir kad jis bus pakankamas užtikrinti saugią ir patikimą banko veiklą.

43 straipsnis. Perskaičiuotas banko kapitalas

Perskaičiuotas banko kapitalas yra banko nuosavo ir skolinto kapitalo suma, sumažinta priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais dydžiais ir tvarka.

44 straipsnis. Banko kapitalai ir rezervai

1. Banko atsargos kapitalas (atsargos rezervas) sudaromas iš banko akcininkų papildomų įnašų ar atskaitymų iš banko pelno. Banko atsargos kapitalo (atsargos rezervo) paskirtis –

garantuoti banko finansinį stabilumą. Banko atsargos kapitalas eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas banko veiklos nuostoliams padengti ir šio Įstatymo 41 straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju.

2. Banko kapitalo rezervas (emisinis skirtumas) sudaromas iš pajamų skirtumo, gauto pardavus naujai išleistas akcijas emisijos kaina, aukštesne nei jų nominali vertė, arba iš banko savininkų kitų piniginių įnašų už teisės įsigyti banko akcijų įsigijimą.

3. Pasibaigus finansiniams metams, kapitalo rezervas (emisinis skirtumas) banko eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti panaudotas nuostoliams, patirtiems dėl operacijų, susijusių su savo išleistų akcijų pirkimu–pardavimu, dengti ir įskaitytas į paskirstytinąjį rezultatą ar panaudotas banko įstatiniam kapitalui padidinti.

4. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas – ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Rezervo dalis, likusi nepanaudota nurašius, nudėvėjus ar perleidus kitiems asmenims ilgalaikį materialųjį turtą, finansiniams metams pasibaigus gali būti pervedama į paskirstytinąjį rezultatą. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas negali būti tiesiogiai naudojamas banko veiklos nuostoliams padengti.

5. Finansinio turto perkainojimo rezervas – tikrąja verte įvertinto ir perkainojamo banko finansinio turto, kuris priskirtinas galimam pardavimui, vertės pokyčiai.

6. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš banko grynojo pelno atskaitymų. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 1/20 paskirstytinojo pelno. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas banko eilinio arba neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik banko veiklos nuostoliams padengti.

7. Kiti banko rezervai – rezervai, kurių sudarymas ir naudojimas numatytas banko įstatuose.

45 straipsnis. Nepaskirstytasis pelnas (nuostolis)

Nepaskirstytojo pelno (nuostolio) naudojimo tvarką nustato Finansų įstaigų įstatymas.

46 straipsnis. Pelnas ir jo paskirstymas

1. Banko pelnas ir jo paskirstymas tvarkomas vadovaujantis Finansų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

2. Banko pelnas, likęs po privalomųjų mokėjimų iš pelno ir atskaitymų į atsargos bei kitus banko įstatuose nustatytus rezervus ir kapitalus, negali būti skiriamas dividendams išmokėti ir kitiems tikslams, jeigu po visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo kapitalo pakankumas ar minimalus banko kapitalas tampa mažesnis už šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dydžius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

SEPTINTASIS SKIRSNIS

BANKO VEIKLOS RIZIKA IR JOS APRIBOJIMAS, BANKO KLIENTŲ INTERESŲ APSAUGA

47 straipsnis. Veiklos rizikos prisiėmimas ir ribojimas

1. Banko veiklos rizikos prisiėmimo ir ribojimo reikalavimus nustato Finansų įstaigų įstatymas.

2. Bankas privalo sudaryti atidėjinius (atidėjimus) savo veiklos rizikai sumažinti vadovaudamasis priežiūros institucijos teisės aktais ir atsižvelgdamas į kiekvieno savo sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, į kliento finansinę ir ekonominę būklę, į prievolių pagal sandorius dėl finansinių paslaugų teikimo vykdymą, į turimas šių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones bei kitas aplinkybes, turinčias įtakos banko turto vertei.

48 straipsnis. Bankų veiklos riziką ribojantys normatyvai

1. Bankams nustatomi šie veiklos riziką ribojantys normatyvai:

- 1) kapitalo pakankamumo;
- 2) likvidumo;
- 3) maksimalios atviros pozicijos užsienio valiuta ir tauriaisiais metalais;
- 4) maksimalios paskolos vienam skolininkui;
- 5) didelių paskolų;
- 6) kiti priežiūros institucijos teisės aktų nustatyti normatyvai.

2. Normatyvų dydžius ir apskaičiavimo metodiką nustato priežiūros institucijos teisės aktai. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti bankui individualius normatyvų dydžius. Priežiūros institucija specializuotiems bankams turi teisę netaikyti dalies ar visų šio straipsnio 1 dalyje nustatytų normatyvų, taip pat turi teisę teisės aktais nustatyti kitokius, nei nustatyta komerciniams bankams, normatyvus, normatyvų dydžius ir jų apskaičiavimo metodikas.

49 straipsnis. Investicijų apribojimai

1. Bankas negali turėti juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies, jeigu jos vertė, įtraukta į banko balansą, viršija 15 procentų banko perskaičiuoto kapitalo.

2. Bendra bankui priklausančių juridinių asmenų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių verčių, kurios įtrauktos į banko balansą, suma negali viršyti 60 procentų banko perskaičiuoto kapitalo.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos investicijoms į juridinius asmenis, kurie yra finansų įstaigos, draudimo bendrovės, perdraudimo įmonės ar įmonės, kurios verčiasi veikla, be kurios bankui neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda bankui teikti finansines paslaugas ar kuri yra kitaip tiesiogiai susijusi su banko teikiamomis finansinėmis paslaugomis.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos tais atvejais, kai juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalys įsigyjamoms laikinai (ne ilgiau kaip vieniems metams) kliento likvidavimo, restruktūrizavimo ar reorganizavimo metu arba kai jos gautos išplatinti, įsigytos banko vardu kitų asmenų naudai ar įsigytos neturint tikslo naudotis jų suteikiamomis teisėmis.

5. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos, jeigu ta suma, kuria bankas viršija minėtus ribojimus, yra išskaičiuojama iš banko perskaičiuoto kapitalo. Jei bankas viršija abu šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus ribojimus, tai iš banko perskaičiuoto kapitalo atimama didesnioji apribojimus viršijanti suma.

6. Specializuotas bankas, kuriam išduota licencija suteikia teisę tik išleisti ir tvarkyti elektroninius pinigus, negali turėti jokios kito juridinio asmens įstatinio kapitalo dalies ir (arba) balsavimo teisių dalies, išskyrus atvejus, kai tas kitas juridinis asmuo atlieka operacines ar kitas pagalbines funkcijas, susijusias su to specializuoto banko išleidžiamais ir tvarkomais elektroniniais pinigais.

50 straipsnis. Investicijų į žemę ir kitą nekilnojamąjį turtą apribojimai

1. Banko investicijos į žemę ir kitą nekilnojamąjį turtą negali viršyti 5 procentų banko perskaičiuoto kapitalo.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei:

- 1) žemė ir kitas nekilnojamas turtas įsigytas tiesioginei banko veiklai užtikrinti (pastatai, kuriuose yra banko buveinė ar kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, ir pan.);
- 2) nekilnojamas turtas įsigytas finansinės nuomos (lizingo) paslaugai teikti;
- 3) žemė ir kitas nekilnojamas turtas įsigytas siekiant sumažinti nuostolius, atsiradusius dėl klientui suteiktos finansinės paslaugos, jeigu tokį turtą bankas nuosavybės teise turi ne ilgiau kaip vienus metus nuo jo įsigijimo datos.

51 straipsnis. Skolinimas

1. Šio Įstatymo 52–54 straipsniuose skolinimu laikomas sandorių, iš kurių kyla banko piniginis reikalavimas ar neatšaukiamas banko piniginis įsipareigojimas, sudarymas.

2. Taikomi šie banko skolinimo apribojimai:

- 1) vidinio skolinimo;
- 2) skolinimo su banku susijusiems asmenims;
- 3) skolinimo juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalims įsigyti.

52 straipsnis. Vidinio skolinimo apribojimai

1. Skolinimas banko vadovams ir su banko vadovais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susijusiems asmenims negali viršyti banko stebėtojų tarybos nustatytų dydžių. Tokio skolinimo sąlygas ir tvarką turi patvirtinti banko stebėtojų taryba. Sprendimus dėl tokio skolinimo turi priimti banko valdyba. Priimant tokį sprendimą, su skolinimu susijęs asmuo negali dalyvauti.

2. Skolinimo sąlygos šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims negali būti palankesnės, negu kitiems banko klientams nustatytos skolinimo sąlygos.

53 straipsnis. Skolinimo apribojimai su banku susijusiems asmenims

1. Su banku susijusiais asmenimis laikomi:

1) asmenys, turintys banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį;
2) juridiniai asmenys, kurių kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turi bankas;

3) šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų juridinių asmenų vadovai ir su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję asmenys;

4) fiziniai asmenys, artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję su šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytais fiziniais asmenimis;

5) šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmenų kontroliuojamos įmonės.

2. (neteko galios)

3. (neteko galios)

4. Skolinimo su banku susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką turi patvirtinti banko stebėtojų taryba. Sprendimą skolinti su banku susijusiam asmeniui turi priimti banko valdyba ne mažiau kaip 2/3 banko valdybos narių, dalyvaujančių valdybos posėdyje, balsų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, Žin., 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

54 straipsnis. Skolinimo apribojimai juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalims įsigyti

Bankas neturi teisės skolinti savo įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalims įsigyti, pasitikėtinei (subordinuotai) paskolai sau suteikti ar banko išleidžiamoms skolos vertybiniais popieriais (obligacijoms), kurie turi visus pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos požymius, įsigyti.

55 straipsnis. Banko paslaptis

1. Banko paslaptimi laikomi visi bankui žinomi duomenys ir informacija apie:

1) banko kliento turimas banke sąskaitas, lėšų likučius šiose sąskaitose, kliento vykdomas operacijas su jo sąskaitoje esančiomis lėšomis, sutarčių, pagal kurias klientui buvo atidarytos sąskaitos, sąlygas;

2) banko kliento skolinius įsipareigojimus bankui, sutarčių, pagal kurias atsirado šie skoliniai įsipareigojimai, sąlygas;

3) kitas banko klientui suteiktas finansines paslaugas, sutarčių, pagal kurias teikiamos finansinės paslaugos, sąlygas;

4) banko kliento finansinę būklę ir turtą, veiklą, veiklos planus, skolinius įsipareigojimus kitiems asmenims ar sandorius su kitais asmenimis, kliento komercinės (gamybinės) ar profesinės paslaptis.

2. Bankas, banko darbuotojai ir bet kurie kiti asmenys, kurie žino banko paslaptį sudarančią informaciją, privalo neribotą laiką neatskleisti tokios informacijos, išskyrus šio straipsnio 3–5 dalyse ir kituose įstatymuose nustatytus atvejus.

3. Banko paslaptį sudaranti informacija gali būti atskleista tik banko klientui, su kuriuo yra susijusi banko paslaptį sudaranti informacija, arba jo rašytiniu prašymu, kuriame nurodyta, kam ir kokia informacija turi būti atskleista.

4. Bankas turi teisę atskleisti informaciją, sudarančią banko paslaptį, teismui ar kitiems asmenims, jei tai būtina ginant banko teisėtus interesus, ir tik tiek, kiek tai būtina banko interesams ginti.

5. Bankas teikia banko paslaptį sudarančią informaciją Pinigų plovimo prevencijos įstatyme nurodytoms institucijoms, taip pat įstatymų nustatyta tvarka kitiems asmenims, jei pagal įstatymus bankas privalo jiems teikti tokią informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

56 straipsnis. Klientų interesų apsauga

1. Vietose, kuriose bankas teikia finansines paslaugas klientams, kiekvienam galimam klientui laisvai prieinamoje vietoje privalo būti nurodytas banko pavadinimas ir finansinės paslaugos, kurias turi teisę teikti bankas, taip pat turi būti sudarytos sąlygos viešai susipažinti su šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija.

2. Prieš sudarydamas sutartį dėl finansinių paslaugų teikimo, bankas privalo suteikti klientui išsamią informaciją apie finansinių paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų kainą, paslaugų teikimo terminus, galimas pasekmes bei kitokią informaciją, turinčią įtakos kliento apsisprendimui sudaryti sutartį.

3. Kiekvienam esamam ar galimam klientui, jeigu jis prašo, bankas privalo pateikti metinę finansinę atskaitomybę ir auditoriaus išvadą, kurią pagal teisės aktus bankas turi pateikti visuomenei.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS FINANSINIŲ GRUPIŲ JUNG TINĖ (KONSOLIDUOTA) PRIEŽIŪRA

57 straipsnis. Jungtinės (konsoliduotos) priežiūros objektas

Jungtinė (konsoliduota) priežiūra taikoma:

1) finansinei grupei, kurią sudaro globojantis (patronuojantis) bankas ir jo kontroliuojamos finansų įstaigos, draudimo įmonės (toliau šiame skirsnyje – kontroliuojamos įstaigos);

2) finansinei grupei, jeigu bent viena iš į finansinę grupę įeinančių kontroliuojamų įmonių yra bankas, o globojanti (patronuojanti) toje finansinėje grupėje yra finansų kontroliuojančioji (holdingo) bendrovė;

3) finansinei grupei nepriklausančiam bankui, jei 20 procentų arba daugiau jo įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai turi finansinei grupei, kuriai taikoma jungtinė (konsoliduota) priežiūra, priklausanti finansų įstaiga ar draudimo įmonė ir jeigu, jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą atliekančios priežiūros institucijos nuomone, jis yra svarbus atliekant finansinės grupės jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą;

4) finansinei grupei nepriklausančiai finansų įstaigai, jei ji yra kontroliuojama asmens, kuris yra banko, globojančio (patronuojančio) į finansinę grupę įeinančias kontroliuojamas įstaigas, arba vieno iš bankų, finansinės grupės narių, kai finansinei grupei taikoma jungtinė (konsoliduota) priežiūra, dalyvis.

58 straipsnis. Konsoliduotos finansinės atskaitomybės sudarymas priežiūros tikslais

1. Bankas, kuris globoja (patronuoja) kitas į finansinę grupę įeinančias kontroliuojamas įstaigas, privalo sudaryti konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

2. Asmenys, priklausantys šio Įstatymo 57 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytoms finansinėms grupėms, taip pat asmenys, nurodyti 57 straipsnio 3 ir 4 punktuose, privalo pateikti bankui, globojančiam (patronuojančiam) kitas į finansinę grupę įeinančias kontroliuojamas įstaigas, ataskaitas, duomenis ir informaciją, būtiną konsoliduotai finansinei atskaitomybei sudaryti ir jungtinei (konsoliduotai) priežiūrai atlikti.

3. Bankas, globojantis (patronuojantis) kitas į finansinę grupę įeinančias kontroliuojamas įstaigas, privalo parengti ir priežiūros institucijai pateikti visos finansinės grupės konsoliduotas finansines ir priežiūrai skirtas ataskaitas. Šios ataskaitos turi būti pateikiamos kas ketvirtį priežiūros institucijos nustatytais terminais.

4. Bankas, globojantis (patronuojantis) kitas į finansinę grupę įeinančias kontroliuojamas įstaigas, privalo ne vėliau kaip per 4 mėnesius po finansinių metų pabaigos parengti ir priežiūros institucijai pateikti metinę konsoliduotą finansinę atskaitomybę ir nepriklausomo auditoriaus išvadą.

59 straipsnis. Jungtinė (konsoliduota) priežiūra

1. Šio Įstatymo 64 straipsnyje nurodyta priežiūros institucija atlieka visos finansinės grupės jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus atvejus.

2. Jeigu bent vienas iš asmenų, nurodytų šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje, priklauso Europos Sąjungos valstybės narės jurisdikcijai, jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą atliekanti institucija nustatoma su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijomis sudarytų susitarimų pagrindu ar vadovaujantis priežiūros institucijos teisės aktais.

3. Jeigu bent vienas iš asmenų, nurodytų šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje, priklauso valstybės, nesančios Europos Sąjungos valstybe nare, jurisdikcijai, šio Įstatymo 64 straipsnyje nurodyta priežiūros institucija jungtiniu (konsoliduotu) pagrindu prižiūri tik jos išduotą licenciją turinčius bankus bei jų tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai kontroliuojamas finansų įstaigas, draudimo įmones ir tokias finansų įstaigas, draudimo įmones, kurių 20 procentų ar daugiau įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai turi minėtas bankas.

4. Visos finansinės grupės jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą atliekanti priežiūros institucija jungtinės (konsoliduotos) priežiūros tikslu gali iš asmenų, nurodytų šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje, taip pat iš mišrią veiklą vykdančios kontroliuojančiosios (holdingo) bendrovės ir jos kontroliuojamų įmonių reikalauti priežiūros institucijai reikalingų ataskaitų, duomenų arba informacijos, o šios privalo juos pateikti. Priežiūros institucijos reikalavimu pateikiamos finansinės ataskaitos privalo būti patvirtintos auditoriaus.

5. Bankui šio Įstatymo 48 straipsnyje nustatyti rizikos apribojimai jungtiniu (konsoliduotu) pagrindu taikomi visai finansinei grupei.

6. Finansinės grupės, kuriai taikoma jungtinė (konsoliduota) priežiūra, nariai turi užtikrinti tinkamą vidaus kontrolės sistemą, skirtą visiems duomenims ir informacijai, kurių gali prireikti atliekant jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą, parengti.

7. Jeigu banką globojanti (patronuojanti) įmonė yra mišrią veiklą vykdanči kontroliuojančioji (holdingo) bendrovė, priežiūros institucija turi teisę atlikti tarp banko ir mišrią veiklą vykdančios kontroliuojančiosios (holdingo) bendrovės bei banko ir kitų šios bendrovės globojamų (patronuojamų) įmonių sudaromų sandorių priežiūrą, įvertindama jų rizikos valdymą ir vidaus kontrolę.

DEVINTASIS SKIRSNIS

BANKO APSKAITA, FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ IR AUDITAS

60 straipsnis. Apskaita

1. Bankas privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat banko pasirinkta apskaitos politika, kuri įgyvendinama atsižvelgiant į konkrečias sąlygas, verslo pobūdį bei vadovaujantis tarptautiniais apskaitos standartais.

2. Apskaitos politika turi apimti bendruosius apskaitos principus, apskaitos metodus ir taisykles, skirtas banko apskaitai tvarkyti ir finansinei atskaitomybei sudaryti bei pateikti. Jei atliekama jungtinė (konsoliduota) finansinės grupės priežiūra, bankas privalo užtikrinti, kad būtų suformuota bendra finansinės grupės apskaitos politika.

3. Banko veiklos apskaitos sistema privalo būti organizuota taip, kad:

1) finansinė atskaitomybė rodytų tikrą banko finansinę būklę ir veiklos rezultatus;

2) sudarytų sąlygas banko vadovams saugiai ir patikimai naudoti bei valdyti banko turtą ir juo disponuoti;

3) sudarytų sąlygas banko akcininkams ir įstatymų įgaliotoms institucijoms tikrinti ir kontroliuoti banko, jo vadovų ir kitų darbuotojų, turinčių teisę priimti sprendimus, dėl kurių atsiranda banko prievolės kitiems asmenims, veiklą ir banko finansinę būklę.

4. Už apskaitos organizavimą ir apskaitos dokumentų išsaugojimą pagal šio Įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus atsako banko valdyba.

61 straipsnis. Finansinė atskaitomybė

1. Banko ir finansinės grupės finansinę atskaitomybę sudaro tarpinė finansinė atskaitomybė ir metinė finansinė atskaitomybė.

2. Tarpinė finansinė atskaitomybė – tai finansinė atskaitomybė, parengta apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu finansiniai metai, duomenis. Tarpinės finansinės atskaitomybės sudėtį ir pateikimo priežiūros institucijai periodiškumą nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

3. Metinę finansinę atskaitomybę sudaro:

- 1) balansinė ataskaita;
- 2) pelno (nuostolio) ataskaita;
- 3) pinigų srautų ataskaita;
- 4) nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- 5) aiškinamasis raštas.

4. Pasibaigus finansiniams metams, bankas privalo:

1) per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos, bet ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, pateikti priežiūros institucijai audito įmonės patikrintą metinę finansinę atskaitomybę (metines finansines ataskaitas), sprendimo dėl pelno paskirstymo projektą bei auditoriaus išvadą;

2) per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos, bet ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, sudaryti sąlygas banko akcininkams susipažinti su audito įmonės patikrinta metine finansine atskaitomybe (metinėmis finansinėmis ataskaitomis), sprendimo dėl pelno paskirstymo projektu bei auditoriaus išvada;

3) ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos banko visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu patvirtinti metinę finansinę atskaitomybę ir priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo;

4) per 3 dienas po banko visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo dėl metinės finansinės atskaitomybės patvirtinimo priėmimo pateikti priežiūros institucijai šio susirinkimo patvirtintą metinę finansinę atskaitomybę ir sprendimą dėl pelno paskirstymo;

5) per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos pateikti visuomenei metinę finansinę atskaitomybę ir auditoriaus išvadą;

6) bankas, globojantis (patronuojantis) kitas į finansinę grupę įeinančias finansų įstaigas, draudimo įmones, – per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos paskelbti metinę konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

5. Banko visuotinis akcininkų susirinkimas negali svarstyti ir tvirtinti metinės finansinės atskaitomybės, jeigu neatliktas jos auditas.

6. Banko visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti sprendimo dėl pelno paskirstymo, jeigu nėra atliktas metinės finansinės atskaitomybės auditas.

7. Už metinėje finansinėje atskaitomybėje pateiktos informacijos teisingumą banko valdyba atsako įstatymų nustatyta tvarka.

8. Šio straipsnio nuostatų taikymo ypatumus užsienio bankų filialams nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

62 straipsnis. Auditas

1. Audito įmonė turi atlikti banko finansinės metinės atskaitomybės, taip pat konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą (jei ji privalo būti sudaryta) ir tuo remdamasi pateikti auditoriaus išvadą dėl šios atskaitomybės, tai yra išvadą, ar bankas bei finansinė grupė:

1) savo metinėje finansinėje atskaitomybėje teisingai ir tiksliai parodė metinės veiklos rezultatus ir finansinę būklę;

2) finansinę atskaitomybę parengė pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius buhalterinę apskaitą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus bei tarptautinius apskaitos standartus;

3) tiksliai ir kvalifikuotai įvertino turtą;

4) atliko privalomus turto vertės patikslinimus bei nurašymus;

5) sudarė privalomus ir būtinus kapitalus, rezervus ir atidėjinius (atidėjimus) veiklos rizikai sumažinti;

6) laikosi šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų kapitalo reikalavimų;

7) veiksmingai ir patikimai valdo nuosavybę bei užtikrina saugią ir patikimą banko veiklą;

8) turi tinkamas vidaus kontrolės ir informacinės sistemas.

2. Banko visuotinis akcininkų susirinkimas renka audito įmonę einamųjų ir ne daugiau kaip 2 būsimųjų finansinių metų metinei finansinei atskaitomybei patikrinti.

3. Bankas iki einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio pabaigos privalo su banko visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkta audito įmone sudaryti sutartį dėl metinės finansinės atskaitomybės audito ir pateikti ją priežiūros institucijai.

63 straipsnis. Reikalavimai auditoriui ir audito įmonei, jų pareigos ir atsakomybė

Reikalavimus auditoriui ir audito įmonei, jų pareigas ir atsakomybę nustato Finansų įstaigų įstatymas.

**DEŠIMTASIS SKIRSNIS
BANKŲ PRIEŽIŪRA**

64 straipsnis. Priežiūros institucija

1. Priežiūros institucija yra Lietuvos bankas.
2. Priežiūros institucija atlieka šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją turinčių bankų, įskaitant jų padalinius Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse, bei šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją turinčių užsienio bankų filialų priežiūrą.
3. Bankų filialų užsienio valstybėse ir užsienių bankų, licencijuotų ne Europos Sąjungos valstybėje narėje, filialų Lietuvos Respublikoje priežiūra atliekama atsižvelgiant į sutartis, sudarytas su atitinkamos užsienio valstybės priežiūros institucija.
4. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, bei Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų priežiūra atliekama atsižvelgiant į šio Įstatymo 70 straipsnio nuostatas.
5. Priežiūra atliekama vadovaujantis šiuo Įstatymu, Finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos banko įstatymu ir priežiūros institucijos teisės aktais.

65 straipsnis. Priežiūros tikslui gautos informacijos apsauga

1. Informacija, gauta priežiūros tikslui, negali būti skelbiama viešai, kam nors perduodama ar kitokiu būdu padaroma prieinama, išskyrus šiame Įstatyme nustatytus atvejus.
 2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo privalo laikytis priežiūros institucija, jos esami ar buvę darbuotojai, priežiūros institucijos vardu veikiantys auditoriai ar kiti asmenys, taip pat bet kurie kiti asmenys, kuriems įstatymų nustatyta tvarka buvo perduota priežiūros tikslui gauta informacija.
 3. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma informacijai, kuri jau yra viešai paskelbta ar prieinama ar iš kurios tiesiogiai ar netiesiogiai negalima nustatyti duomenų apie konkrečius asmenis.
 4. Priežiūros institucija turi teisę priežiūros tikslui gautą informaciją, įskaitant ir informaciją, gautą iš užsienio valstybių priežiūros institucijų, naudoti priežiūros funkcijoms atlikti, tarp jų ir poveikio priemonėms taikyti, taip pat jei įstatymų nustatyta tvarka yra apskustas priežiūros institucijos sprendimas ar teisme nagrinėjamas priežiūros institucijos ieškinys dėl banko akcijų priverstinio pardavimo.
 5. Priežiūros tikslui gauta informacija gali būti perduota:
 - 1) Baudžiamojo proceso kodekse nustatytais pagrindais, jei ji reikalinga ikiteisminiam tyrimui atlikti ar baudžiamajai bylai teisme nagrinėti, taip pat Pinigų plovimo prevencijos įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka;
 - 2) teismui, kai ji reikalinga nagrinėjant banko bankroto bylą ar bylą dėl banko priverstinio likvidavimo;
 - 3) Lietuvos finansinių paslaugų teikimo veiklos, draudimo veiklos bei finansų rinkų priežiūros institucijoms, jei ji reikalinga priežiūros funkcijai atlikti;
 - 4) užsienio valstybių kredito įstaigų ir kitų finansinių paslaugų teikimo veiklos, draudimo veiklos bei finansų rinkų priežiūros institucijoms, jei ji reikalinga priežiūros funkcijai atlikti;
 - 5) valstybės įmonei Indėlių ir investicijų draudimas, jei ji reikalinga jos funkcijoms atlikti;
 - 6) banko ar finansinės grupės, kuriai priklauso bankas, įmonių auditoriams, jei ji reikalinga jų funkcijoms atlikti;
- [5 dalį papildyti 7, 8 punktais]

7) Europos centriniam bankui ir Europos Sąjungos valstybių narių centriniams bankams bei kitoms panašias funkcijas atliekančioms institucijoms, jei ji reikalinga jų funkcijoms atlikti;

8) kitoms valstybės institucijoms, jei tokia informacija reikalinga jų funkcijoms atlikti ir jei tai būtina kredito įstaigų priežiūros tikslams.

6. Šio straipsnio 5 dalies 3–8 punktuose nurodytoms institucijoms priežiūros tikslui gauta informacija gali būti perduodama, jei joms taikomi reikalavimai saugoti informaciją yra ne mažesni, negu numatyta šiame Įstatyme.

7. Pagal šio straipsnio 5 dalies 4 punktą informacija gali būti perduota užsienio valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, priežiūros institucijai, jei su ja sudaryta sutartis, numatanti apskaitinimą priežiūros tikslui gauta informacija, ir jei pagal tos valstybės įstatymus užsienio valstybės priežiūros institucijai taikomi reikalavimai saugoti informaciją yra ne mažesni, negu nustatyta šiame Įstatyme.

8. Priežiūros tikslui iš užsienio valstybės, kuri yra Europos Sąjungos narė, finansinių paslaugų teikimo veiklos, draudimo veiklos ir finansų rinkų priežiūros institucijos gauta informacija arba informacija, gauta kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje atlikto inspektavimo (tikrinimo) metu, gali būti perduota pagal šio straipsnio 5 dalies 8 punktą ar šio straipsnio 7 dalį, jei yra gautas informaciją pateikusių institucijos ar Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje buvo atliktas inspektavimas (tikrinimas), priežiūros institucijos sutikimas, ir tik tam tikslui, dėl kurio duotas sutikimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

66 straipsnis. Prašymų išduoti licenciją, leidimą, sutikimą ar atlikti kitus veiksmus nagrinėjimas ir priežiūros institucijos sprendimai

1. Detalias prašymų išduoti šio Įstatymo nustatytas licencijas, leidimus, sutikimus ar atlikti kitus veiksmus (toliau šiame straipsnyje – leidimus) pateikimo, nagrinėjimo ir leidimų išdavimo sąlygas ir tvarką bei detalius pateikiamų dokumentų reikalavimus nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

2. Prašymas išduoti leidimą išnagrinėjamas ir sprendimas priimamas per šiame Įstatyme nustatytus terminus, o jei terminai šiame Įstatyme nenustatyti – per priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus terminus. Priežiūros institucija turi teisę pareikalauti papildomų dokumentų ir informacijos, reikalingų sprendimui priimti. Jei priežiūros institucija pareikalauja papildomų dokumentų ir informacijos, tai prašymo išnagrinėjimo ir sprendimo priėmimo terminas skaičiuojamas nuo papildomai pareikalautų dokumentų ir informacijos gavimo dienos.

3. Priežiūros institucija privalo sustabdyti prašymo išduoti leidimą įsteigti banką ar užsienio banko filialą, išduoti licenciją ar išduoti sutikimą įsigyti banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį nagrinėjamą priežiūros institucijos teisės aktų nustatytais atvejais, jei to pareikalauja Europos Bendrijų Komisija.

4. Apie priimtą sprendimą dėl leidimo išdavimo priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuoja pareiškėjus. Priežiūros institucijos atsisakymas išduoti leidimą turi būti motyvuotas.

67 straipsnis. Priežiūros institucijos pareigos ir teisės

1. Be kitų šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų pareigų ir teisių, priežiūros institucija turi teisę:

1) duoti bankui šio straipsnio 2 dalyje nustatytus nurodymus, o bankas privalo juos įvykdyti per priežiūros institucijos nustatytą terminą ir nedelsdamas raštu apie tai pranešti priežiūros institucijai;

2) jei banko organų priimti sprendimai kelia pavojų banko veiklos stabilumui ir patikimumui, įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teisimą, kad jie, esant įstatymų nustatytiems pagrindams, būtų pripažinti negaliojančiais;

3) sudaryti sutartis su audito įmonėmis, turto vertintojais ar kitais tinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis dėl banko patikrinimo, kad būtų nustatyta banko turto vertė, banko finansinė būklė, įvertintos prisiimtotos rizikos ar patikrintos kitos banko veiklos sritys. Šių asmenų darbą ir kitas su tuo susijusias jų išlaidas apmoka bankas. Pagal sutartis su priežiūros institucija veikiantys šiame punkte nurodyti asmenys turi teises, nustatytas šio Įstatymo 69 straipsnio 2 ir 3 dalyse;

4) reikalauti, kad būtų pakeista banko finansinę atskaitomybę tikrinanti audito įmonė, jei ji ar auditorius neatitinka (nevykdo) įstatymų nustatytų reikalavimų.

2. Priežiūros institucija, nustačiusi teisės aktų pažeidimus ar banko veiklos trūkumus arba jei banko veikla kelia grėsmę banko veiklos stabilumui ir patikimumui, turi teisę duoti bankui tokius raštiškus nurodymus:

1) per priežiūros institucijos nustatytą terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus ar banko veiklos trūkumus;

2) nesudaryti tam tikrų sandorių ar sumažinti tokių sandorių apimtį, įskaitant sandorius dėl banko veiklą papildančių paslaugų pirkimo, dėl kitų juridinių asmenų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių ar nekilnojamojo turto įsigijimo arba parduoti ar kitaip perleisti kitiems asmenims turimą kitų juridinių asmenų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ar nekilnojamąjį turtą;

3) per priežiūros institucijos nustatytą terminą atlikti banko tarpinės finansinės atskaitomybės auditą;

4) parengti ir įgyvendinti per priežiūros institucijos nustatytą terminą jai priimtina banko veiklos pertvarkymo ar (ir) nustatytų pažeidimų ir (ar) trūkumų pašalinimo priemonių planą;

5) sušaukti banko visuotinį akcininkų susirinkimą arba banko stebėtojų tarybos ar valdybos posėdį ir jame svarstyti priežiūros institucijos pasiūlytus klausimus;

6) banko vadovams atvykti į priežiūros instituciją ir duoti paaiškinimus. Priežiūros institucija apie nurodymą banko vadovams atvykti į priežiūros instituciją turi teisę paskelbti viešai;

7) atlikti kitus veiksmus ar neatlikti tam tikrų veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktų pažeidimai ar banko veiklos trūkumai arba kad banko veikla būtų stabili ir patikima.

3. Priežiūros institucija, nustačiusi teisės aktų pažeidimus ar banko veiklos trūkumus arba jei banko veikla kelia grėsmę banko veiklos stabilumui ir patikimumui, turi teisę laikinai bankui nustatyti individualius banko veiklos riziką ribojančių normatyvų dydžius ar papildomus reikalavimus dėl banko veiklos rizikos ribojimo.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti nurodymai gali būti duodami kartu taikant ir poveikio priemones.

5. Priežiūros institucijos nustatyta tvarka priežiūros institucijos darbuotojai turi teisę dalyvauti banko organų ir banko komitetų darbe – dalyvauti susirinkimuose ar posėdžiuose stebėtojų teisėmis ar kitaip stebėti banko organų, banko komitetų ir banko vadovų veiklą.

6. Priežiūros institucija savo nustatyta tvarka ir vadovaudamasi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais turi teisę kaupti ir kitaip tvarkyti duomenis apie bankų skolininkus. Bankai priežiūros institucijai privalo teikti duomenis apie banko skolininkus ir turi teisę naudotis šiais duomenimis priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Šiame straipsnyje nustatytas teises priežiūros institucija turi ir šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją turinčio užsienio banko filialo atžvilgiu.

68 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimų, veiksmų (neveikimo) apskundimas

1. Priežiūros institucijos sprendimus, veiksmus (neveikimą) asmenys, kurių teisės ar įstatymų saugomi interesai pažeisti, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka skųsti teismui.

2. Skundo padavimas teismui iki jo išsprendimo nesustabdo skundžiamo sprendimo ar veiksmo vykdymo.

69 straipsnis. Banko inspektavimas (tikrinimas)

1. Banką inspektuoja (tikrina) priežiūros institucijos darbuotojai. Priežiūros institucija, inspektuodama (tikrindama) banką, turi teisę pasitelkti ir kitų asmenų.

2. Bankas privalo sudaryti šias sąlygas inspektavimui (tikrinimui) atlikti:

1) inspektuojantiems (tikrinantiems) asmenims pateikti visą jų prašomą informaciją ir dokumentus;

2) suteikti galimybę inspektuojantiems (tikrinantiems) asmenims naudotis banko informacinių sistemų duomenimis;

3) suteikti inspektuojantiems (tikrinantiems) asmenims atskiras patalpas su telefono ryšio tinklu.

3. Inspektuojantys (tikrinantys) asmenys turi teisę:

1) inspektuojamo (tikrinamo) banko darbo metu nekliudomi įeiti į banko ir jo padalinių patalpas;

2) reikalauti ir gauti inspektavimui (tikrinimui) atlikti reikalingą informaciją ir dokumentus (originalus arba patvirtintus jų nuorašus), banko vadovų ir kitų darbuotojų paaiškinimus žodžiu ar raštu;

3) reikalauti padaryti pateiktų dokumentų kopijas ar banko lėšomis patys juos kopijuoti;

4) turėti teisės aktų nustatytų kitų teisių.

4. Atlikus inspektavimą (tikrinimą), jo rezultatai raštu pateikiami bankui. Banko stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, administracijos vadovas privalo pasirašytinai susipažinti su inspektavimo (tikrinimo) rezultatais.

5. Priežiūros institucijos teisės aktai nustato detalią inspektavimo (tikrinimo) ir jo rezultatų įforminimo tvarką.

6. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka priežiūros institucija turi teisę inspektuoti (tikrinti) ir užsienio banko padalinius Lietuvos Respublikoje, o jungtinės (konsoliduotos) priežiūros tikslais – ir šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis, taip pat mišrią veiklą vykdančią kontroliuojančiąją (holdingo) bendrovę ir jos kontroliuojamas įmones. Jei jungtinės (konsoliduotos) priežiūros tikslais reikia patikrinti šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis, taip pat mišrią veiklą vykdančią kontroliuojančiąją (holdingo) bendrovę ir jos kontroliuojamas įmones, kurie priklauso kitos Europos Sąjungos valstybės narės jurisdikcijai, tai priežiūros institucija prašo, kad patikrinimą atliktų šios Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija, arba, jeigu ši priežiūros institucija leidžia, patikrinimą atlieka pati Lietuvos priežiūros institucija ar šio straipsnio 9 dalyje nurodyti asmenys.

7. Užsienio valstybės, kuri yra Europos Sąjungos valstybė narė, priežiūros institucija pati arba jos nurodyti auditoriai ar ekspertai, prieš tai informavę Lietuvos priežiūros instituciją, turi teisę inspektuoti (tikrinti) tos valstybės jurisdikcijai priklausančio užsienio banko padalinį Lietuvos Respublikoje. Jei jungtinės (konsoliduotos) priežiūros tikslais kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucijai reikia patikrinti šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis, taip pat mišrią veiklą vykdančią kontroliuojančiąją (holdingo) bendrovę ir jos kontroliuojamas įmones, kurie priklauso Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, tai jos prašymu tokį patikrinimą atlieka Lietuvos priežiūros institucija arba Lietuvos priežiūros institucijos leidimu pati prašančioji kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija arba jos nurodyti auditoriai ar ekspertai. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucijos prašymu tikrinimą atlieka Lietuvos priežiūros institucija, tai prašančioji kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija turi teisę dalyvauti atliekant tokį tikrinimą.

8. Užsienio valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, priežiūros institucija turi teisę inspektuoti (tikrinti) užsienio banko padalinius Lietuvos Respublikoje ir šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis, taip pat mišrią veiklą vykdančią kontroliuojančiąją (holdingo) bendrovę ir jos kontroliuojamas įmones, kurie priklauso Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, jei tarp jos ir Lietuvos priežiūros institucijos yra sudaryta sutartis, numatanti tokią teisę ir reglamentuojanti inspektavimo (tikrinimo) organizavimo tvarką.

9. Priežiūros institucija turi teisę sudaryti sutartis su audito įmonėmis ar kitais tinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis dėl banko ir kitų šio straipsnio 6 dalyje nurodytų asmenų patikrinimo ar audito. Šiems asmenims atliekant patikrinimą ar auditą taikomos šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

70 straipsnis. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, bei Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų priežiūra

1. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, bei Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų priežiūrą atlieka Europos Sąjungos valstybės narės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros institucija. Tačiau tai neriboja Lietuvos priežiūros institucijos teisės atlikti jų priežiūrą atsižvelgiant į šio straipsnio nuostatas.

2. Jei priežiūros institucija nustato, kad Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotas užsienio bankas, kuris teikia finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigęs filialo, ar Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigtas filialas nesilaiko šio Įstatymo, priežiūros institucijos teisės aktų ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą, priežiūros institucija raštu nurodo užsienio bankui ar (ir) užsienio banko filialui per priežiūros institucijos nustatytą terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus.

3. Jei nepaisoma pagal šio straipsnio 2 dalį duotų nurodymų, priežiūros institucija informuoja apie tai užsienio valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio bankas, priežiūros instituciją, prašydama imtis visų galimų veiksmų pažeidimams pašalinti.

4. Jei, nepaisydamas užsienio valstybės priežiūros institucijos veiksmų, užsienio bankas ar užsienio banko filialas toliau nevykdo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų, priežiūros institucija, iš anksto apie tai informavusi užsienio valstybės priežiūros instituciją, turi teisę taikyti šio Įstatymo nustatytas poveikio priemones.

5. Neatidėliotinais atvejais priežiūros institucija turi teisę taikyti poveikio priemones ir neatsižvelgdama į šio straipsnio 2–4 dalių nuostatas.

71 straipsnis. Bendradarbiavimas su Europos Bendrijų Komisija ir Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijomis

Priežiūros institucija praneša Europos Bendrijų Komisijai apie šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotas ir atšauktas licencijas, taip pat jai ir Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijoms teikia kitą informaciją. Pranešimų ir informacijos teikimo atvejus ir tvarką nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

72 straipsnis. Poveikio priemonės

1. Priežiūros institucija turi teisę licenciją turintiems bankui ar užsienio banko filialui taikyti šias poveikio priemones:

1) įspėti dėl šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių saugią ir patikimą veiklą, pažeidimo arba priežiūros institucijos nurodymų nevykdymo;

2) skirti šio Įstatymo nustatytas baudas;

3) laikinai nušalinti banko stebėtojų tarybos narį (narius), banko valdybos narį (narius), banko administracijos vadovą (vadovus), užsienio banko filialo vadovą (vadovus) nuo pareigų arba nušalinti banko stebėtojų tarybos narį (narius), banko valdybos narį (narius), banko administracijos vadovą (vadovus), užsienio banko filialo vadovą (vadovus) nuo pareigų ir reikalauti, kad jie būtų atšaukti iš pareigų ir (ar) su jais būtų nutraukta sutartis ar būtų panaikinti jų įgaliojimai;

4) laikinai uždrausti teikti vieną ar kelias finansines paslaugas;

5) laikinai ar visam laikui uždrausti vieno ar kelių banko filialų ar kitų banko ar užsienio banko filialo padalinių veiklą. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą laikinai uždrausti filialo ar kito padalinio veiklą, filialas ar kitas padalinys neturi teisės teikti finansinių paslaugų, o priėmus sprendimą visam laikui uždrausti filialo ar kito padalinio veiklą, bankas, be to, privalo nedelsdamas priimti sprendimą nutraukti tokio filialo ar kito padalinio veiklą;

6) paskelbti banko ar užsienio banko filialo veiklos apribojimą (moratoriumą);

7) laikinai apriboti teisę disponuoti lėšomis, esančiomis sąskaitose Lietuvos banke bei kitose kredito įstaigose, ir kitu turtu;

8) atšaukti išduotą licenciją ar laikinai sustabdyti jos galiojimą.

2. Priežiūros institucija užsienio banko atstovybei turi teisę taikyti šias poveikio priemones:

1) įspėti atstovybę dėl šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų pažeidimo;

2) uždrausti atstovybės veiklą Lietuvos Respublikoje. Pritaikius šią poveikio priemonę, nedelsiant turi būti priimamas sprendimas nutraukti atstovybės veiklą.

3. Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotam užsienio bankui, teikiančiam finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, ar Europos Sąjungos licencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigtam filialui priežiūros institucija turi teisę taikyti šias poveikio priemones:

1) įspėti dėl šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių saugią ir patikimą bankų veiklą, pažeidimo ar veiklos trūkumų;

2) užsienio banko filialui laikinai apriboti teisę disponuoti lėšomis, esančiomis sąskaitose Lietuvos banke bei kitose kredito įstaigose, ir kitu turtu;

3) laikinai ar visam laikui uždrausti teikti finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje.

4. Priežiūros institucija turi priimti sprendimą taikyti šio straipsnio 3 dalies 2, 3 punktuose nurodytas poveikio priemones Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotam užsienio bankui, teikiančiam finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, ar Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigtam filialui, jei to prašo tos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija.

5. Priežiūros institucija turi teisę taikyti vieną ar kelias poveikio priemones.

6. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą taikyti poveikio priemones ir parinkdama konkrečią poveikio priemonę (priemones), atsižvelgia į nustatytų pažeidimų ir veiklos trūkumų turinį, apimtį, kartotinumą, jų įtaką indėlininkų ir kitų kreditorių interesams, asmens, kuriam taikoma poveikio priemonė, finansinę būklę, steigėjo, akcininkų ir vadovų pasirengimą bei galimybes pašalinti pažeidimus ir trūkumus, nustatytų pažeidimų bei veiklos trūkumų ir numatomos taikyti poveikio priemonės (priemonių) pasekmės asmens, kuriam taikoma poveikio priemonė, ir bankų sistemos stabilumui ir patikimumui.

7. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti bankui poveikio priemonę (priemones) įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo dienos, jeigu šiame Įstatyme ar sprendime nenustatyta kitaip.

8. Priežiūros institucijos sprendimas dėl poveikio priemonės (priemonių) taikymo turi būti motyvuotas ir įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui. Sprendimo, išskyrus sprendimą skirti šiame Įstatyme nustatytas baudas, apskundimas nesustabdo šio sprendimo vykdymo. Teismas nevertina ir nesprenžia klausimo dėl poveikio priemonės rūšies parinkimo ir jos taikymo tikslingumo.

9. Poveikio priemonės, kurios pritaikomos laikinai, galioja iki priežiūros institucijos sprendime taikyti poveikio priemones nurodyto termino. Šis terminas gali būti apibrėžtas konkrečia data, laikotarpiu ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), nebent priežiūros institucija priima sprendimą jas atšaukti anksčiau nustatyto termino.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

73 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Priežiūros institucija turi teisę taikyti šiame Įstatyme nustatytas poveikio priemones, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas baudas, jei yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) per nustatytus terminus nepateikiama šio Įstatymo ar priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta arba pareikalauta informacija, reikalinga priežiūrai vykdyti, ar pateikiama neteisinga informacija;

2) nustatyta tvarka nevykdomi remiantis šiuo Įstatymu priežiūros institucijos duoti nurodymai;

3) nebetenkinami reikalavimai, nustatyti leidimui įsteigti banką ar užsienio banko filialą ar licencijai gauti;

4) pažeidžiami įstatymų, reglamentuojančių saugią ir patikimą bankų veiklą, bei priežiūros institucijos teisės aktų reikalavimai arba yra grėsmė, kad dėl banko ar užsienio banko filialo veiklos arba finansinės būklės būtų pažeisti visuomenės ir (arba) klientų interesai arba sutriktų Lietuvos Respublikos bankų sistemos funkcionavimas.

2. Priežiūros institucija, prieš sprenddama klausimą, ar taikyti poveikio priemonę, per protingumo kriterijų atitinkantį terminą praneša asmeniui, kuriam taikoma poveikio priemonė, apie klausimo nagrinėjimo vietą ir laiką bei pateikia jam informaciją apie nustatytus faktinius duomenis, kurie yra poveikio priemonės taikymo pagrindas, ar sudaro galimybę asmens, kuriam taikoma poveikio priemonė, vadovams susipažinti su tokiais duomenimis. Pranešimą gavęs asmuo turi teisę iki klausimo nagrinėjimo dienos raštu pateikti paaiškinimus. Poveikio priemonės taikymo klausimas svarstomas dalyvaujant asmens, kuriam taikoma poveikio priemonė, vadovams. Jų neatvykimas ar paaiškinimų nepateikimas netrukdo spręsti poveikio priemonės taikymo klausimo. Neatidėliotinais atvejais priežiūros institucija turi teisę spręsti klausimą dėl poveikio priemonės taikymo, neatsižvelgdama į šios dalies nuostatas. Jeigu asmuo, kuriam pritaikyta poveikio priemonė, po jos pritaikymo raštu pateikia argumentuotus paaiškinimus, kad nebuvo pagrindo

taikyti poveikio priemonės, priežiūros institucija svarsto klausimą dėl poveikio priemonės atšaukimo.

3. Poveikio priemonės gali būti skiriamos, jei praėjo ne daugiau kaip 2 metai nuo pažeidimo padarymo dienos, o jei yra tęstinis ar trunkamas pažeidimas – nuo paskutinių tęstinio pažeidimo veiksmų atlikimo dienos ar trunkamo pažeidimo pasibaigimo dienos.

4. Sprendimas taikyti poveikio priemonę pateikiamas asmeniui, kuriam ši priemonė taikoma. Informacija apie taikomą poveikio priemonę skelbiama priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau priežiūros institucija gali priimti sprendimą neskelbti tokios informacijos viešai, jeigu jos paskelbimas viešai gali turėti neigiamos įtakos banko, užsienio banko filialo ar Lietuvos Respublikos bankų sistemos stabilumui ir patikimumui.

74 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija turi teisę bankui ar užsienio banko filialui skirti šias baudas:

1) už šio Įstatymo ar priežiūros institucijos teisės aktų nustatytos arba pareikalautos informacijos ar dokumentų nepateikimą per nustatytą terminą ar neteisingos informacijos pateikimą – iki 0,5 procento bendrųjų metinių pajamų;

2) už priežiūros institucijos pagal šį Įstatymą duotų nurodymų nevykdymą ar netinkamą vykdymą – iki 1 procento bendrųjų metinių pajamų arba iki 5000 litų už kiekvieną nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną;

3) už veiksmų, kuriuos jis turi teisę atlikti tik gavęs priežiūros institucijos leidimą, atlikimą be priežiūros institucijos leidimo – iki 1,5 procento bendrųjų metinių pajamų;

4) už veiksmus ar veiklą, kuriuos draudžia šis Įstatymas, arba finansinių paslaugų teikimą, jei tokia teisė apribota pagal šį Įstatymą, – iki 2 procentų bendrųjų metinių pajamų;

5) už kitus saugią ir patikimą banko ar užsienio banko filialo veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus – iki 0,1 procento bendrųjų metinių pajamų.

2. Konkretus skiriamos baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, jo trukmę, anksčiau taikytas poveikio priemones ir kitas svarbias aplinkybes.

3. Baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dienos, kurią asmuo gavo priežiūros institucijos sprendimą skirti baudą. Bauda, skirta pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą, už kiekvieną nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną turi būti sumokama į valstybės biudžetą kiekvieną dieną. Jei bauda per nurodytus terminus, o priežiūros institucijos sprendimą apskundus teismui – per 10 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo, nesumokama, ji priežiūros institucijos sprendimu išieškoma ne ginčo tvarka (be asmens, kuriam paskirta bauda, nurodymo nurašyti lėšas) iš asmens, kuriam paskirta bauda, piniginių lėšų, esančių kredito įstaigose, arba priežiūros institucijos sprendimas vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

75 straipsnis. Banko stebėtojų tarybos nario (narių), banko valdybos nario (narių), banko administracijos vadovo (vadovų), užsienio banko filialo vadovo (vadovų) nušalinimas nuo pareigų

1. Nuo priežiūros institucijos sprendimo laikinai nušalinti banko stebėtojų tarybos narį (narius), banko valdybos narį (narius), banko administracijos vadovą (vadovus), užsienio banko filialo vadovą (vadovus) pateikimo bankui dienos nušalintas nuo pareigų asmuo neturi teisės atlikti savo funkcijų ir visi jo po tokio sprendimo įsigaliojimo dienos priimti sprendimai yra negaliojantys.

2. Jei priežiūros institucija priima sprendimą nušalinti banko stebėtojų tarybos narį (narius), banko valdybos narį (narius), banko administracijos vadovą (vadovus), užsienio banko filialo vadovą (vadovus) ir reikalauti, kad jie būtų atšaukti iš pareigų ir (ar) su jais būtų nutraukta sutartis ar būtų panaikinti jų įgaliojimai, tai banko organas, kuriam suteikta tokia teisė, ar filialą įsteigęs užsienio bankas privalo per priežiūros institucijos sprendime nustatytą terminą atšaukti tokį asmenį iš pareigų ir (ar) nutraukti su juo sudarytą sutartį ar panaikinti jo įgaliojimus.

3. Apie priimtą sprendimą nušalinti banko stebėtojų tarybos narį (narius), banko valdybos narį (narius), banko administracijos vadovą (vadovus), užsienio banko filialo vadovą (vadovus) pranešama bankui ir juridinių asmenų registrui bei paskelbiama „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

76 straipsnis. Banko veiklos apribojimas (moratoriumas)

1. Banko veiklos apribojimas (moratoriumas) yra banko veiklos laikinas dalinis apribojimas. Banko veiklos apribojimus nustato šis Įstatymas ir priežiūros institucijos sprendimas dėl banko veiklos apribojimo (moratoriumo) paskelbimo.

2. Be kitų šio Įstatymo 73 straipsnyje nustatytų pagrindų, priežiūros institucija turi teisę paskelbti banko veiklos apribojimą (moratoriumą), jei bankas per 5 darbo dienas negali įvykdyti bent vieno kreditoriaus pagrįsto finansinio reikalavimo (dėl lėšų banko sąskaitose trūkumo negali atlikti kliento mokėjimo pavedimo, grąžinti indėlių ar kitų pasiskolintų lėšų arba vykdyti kitų finansinių įsipareigojimų ir pan.) ar yra pagrįstas pagrindas manyti, kad to negalės padaryti artimiausiu metu.

3. Banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminą nustato priežiūros institucija. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai. Jei priežiūros institucija pritaria laikinojo administratoriaus pateiktoms išvadoms ir pasiūlymams dėl banko veiklos stabilumo ir patikimumo atkūrimo, banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminas priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęstas dar iki 6 mėnesių.

4. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą skelbti banko veiklos apribojimą (moratoriumą), paskiria banko laikinąjį administratorių.

5. Laikiniu administratoriumi gali būti paskirtas juridinis ar fizinis asmuo. Jei laikiniu administratoriumi skiriamas fizinis asmuo, gali būti paskirti vienas ar keli laikinojo administratoriaus padėjėjai. Atlyginimus laikinajam administratoriui ir jo padėjėjams, atsižvelgdama į laikinojo administratoriaus veiklos mastą, kvalifikaciją, veiklos terminus, nustato priežiūros institucija. Atlyginimai išmokami iš banko lėšų. Banko laikiniu administratoriumi negali būti paskirtas priežiūros institucijos darbuotojas.

6. Apie priimtą sprendimą skelbti banko veiklos apribojimą (moratoriumą) ir paskirti banko laikinąjį administratorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama bankui ir juridinių asmenų registru, taip pat paskelbiama „Valstybės žinių“ prie „Informaciniai pranešimai“.

7. Nuo sprendimo paskelbti banko veiklos apribojimą (moratoriumą) ir paskirti banko laikinąjį administratorių pateikimo bankui dienos:

1) sustabdomi banko stebėtojų tarybos, banko valdybos ir administracijos vadovų įgaliojimai. Jie pereina banko laikinajam administratoriui. Visi šiame punkte nurodytų banko organų sprendimai, priimti po sprendimo paskelbti banko veiklos apribojimą (moratoriumą) ir paskirti laikinąjį administratorių įsigaliojimo dienos, yra negaliojantys ir nevykdytini;

2) banko visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai įsigalioja tik juos suderinus su banko laikiniu administratoriumi ir priežiūros institucija. Jie savo nuomonę dėl pateikto derinti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo privalo pateikti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo gavimo;

3) bankui draudžiama vykdyti įsipareigojimus mokėti ar perleisti banko turtą, jei šie įsipareigojimai kyla iš sandorių ar kitų juridinių faktų, atsiradusių iki banko veiklos apribojimo (moratoriumo) paskelbimo dienos, išskyrus mokėjimus, būtinus apribotai banko veiklai apribojimo (moratoriumo) metu užtikrinti. Banko veiklos apribojimo (moratoriumo) metu netesybos už banko prievolės neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą neskaičiuojamos ir nemokamos. Palūkanos pagal banko prievolės skaičiuojamos, tačiau išmokamos tik pasibaigus banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminui;

4) draudžiama įskaityti bet kokius banko ir jo klientų reikalavimus;

5) sustabdomos teisme nagrinėjamos bylos, kuriose bankui pareikšti turtiniai reikalavimai, taip pat vykdomosios bylos ar kitaip vykdomi išieškojimai, kai skolininkas yra bankas.

8. Šio straipsnio 7 dalies 3 ir 4 punktuose nustatyti draudimai netaikomi, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai, reglamentuojantys mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų funkcionavimą, bei kiti įstatymai nustato, kad bankas privalo vykdyti prievolės ir jo veiklą apribojus.

9. Banko laikinasis administratorius, be kita ko:

1) vykdydamas banko stebėtojų tarybos, banko valdybos ir administracijos vadovų funkcijas, privalo siekti, kad bankas vėl taptų stabilus ir patikimas, arba siūlyti banko visuotiniam akcininkų susirinkimui priimti tam reikalingus sprendimus;

2) per priežiūros institucijos nustatytą terminą privalo išnagrinėti ir įvertinti banko finansinę būklę, galimus banko veiklos stabilumo ir patikimumo atkūrimo būdus ir pateikti priežiūros institucijai išvadą bei pasiūlymus. Laikinojo administratoriaus išvadoje ir pasiūlymuose, be kita ko, turi būti numatyta galimų banko veiklos stabilumo ir patikimumo atkūrimo būdų sėkmingo įgyvendinimo lyginamoji tikimybė, kiekvienam galimam būdai įgyvendinti reikalingos išlaidos, terminai ir jų įvertinimas bei galimi rezultatai, taip pat poreikis pratęsti banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminą ir (ar) priimti kitus sprendimus, leidžiančius įgyvendinti banko veiklos stabilumo ir patikimumo atkūrimo būdus. Jeigu nėra realių galimybių atkurti banko veiklos stabilumą ir patikimumą, laikinojo administratoriaus išvadoje ir pasiūlymuose gali būti siūloma spręsti klausimus dėl banko likvidavimo ar bankroto bylos iškėlimo;

3) turi teisę be įspėjimo nutraukti sutartis su banko valdybos nariais ir administracijos vadovais. Šiems asmenims išėtinė išmoka nemokama;

4) apie administravimo eigą privalo teikti informaciją priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka ir banko visuotiniam akcininkų susirinkimui jo nustatyta tvarka.

10. Banko laikinasis administratorius be banko visuotinio akcininkų susirinkimo sutikimo neturi teisės parduoti ar kitaip perleisti, taip pat įkeisti banko nekilnojamąjį turtą.

11. Banko laikinasis administratorius privalo savo funkcijas atlikti apdairiai, sąžiningai ir atsižvelgdamas į banko ir visų banko kreditorių interesus. Banko laikinasis administratorius negali jam suteiktų teisų panaudoti savo asmeniniams ar trečiųjų asmenų poreikiams tenkinti. Laikinas administratorius už padarytą žalą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

12. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į banko laikinojo administratoriaus pasiūlymus, iki banko veiklos apribojimo (moratoriumo) termino pabaigos priima vieną iš šių sprendimų:

1) atšaukti banko veiklos apribojimą (moratoriumą), jei bankas, nesibaigus banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminui, atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus ir gali stabiliai bei patikimai veikti;

2) pratęsti banko veiklos apribojimo (moratoriumo) terminą ar atšaukti banko veiklos apribojimą (moratoriumą), jei priežiūros institucija pritaria laikinojo administratoriaus pateiktoms išvadoms ir pasiūlymams dėl banko veiklos stabilumo ir patikimumo atkūrimo;

3) atšaukti licenciją.

13. Šiame straipsnyje nustatyta poveikio priemonė gali būti taikoma ir licenciją turinčiam užsienio banko filialui.

77 straipsnis. Teisės disponuoti lėšomis ir kitu turtu laikinas apribojimas

1. Priežiūros institucijai pritaikius šio Įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 7 punkte ar 3 dalies 2 punkte nurodytą poveikio priemonę, asmuo, kuriam pritaikyta poveikio priemonė, neturi teisės disponuoti lėšomis, esančiomis jo sąskaitose Lietuvos banke bei kitose kredito įstaigose, ir kitu priežiūros institucijos sprendime nurodytu turtu.

2. Priežiūros institucija gali laikinai apriboti teisę disponuoti visomis lėšomis, esančiomis sąskaitose Lietuvos banke bei kitose kredito įstaigose, ir visu kitu turtu ar lėšų ir kito turto dalimi.

3. Priežiūros institucijos sprendimas laikinai apriboti teisę disponuoti lėšomis, esančiomis sąskaitose Lietuvos banke bei kitose Lietuvos Respublikoje įsteigtose kredito įstaigose, ir kitu Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiu turtu laikomas turto arešto aktu. Jis teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka registruojamas turto arešto aktų registre. Priežiūros institucijos sprendime turi būti nurodyti duomenys, kurių reikia priežiūros institucijos sprendimui įregistruoti turto arešto aktų registre. Turto arešto aktų registrą reglamentuojančių teisės aktų nustatytais atvejais priežiūros institucijos sprendimas gali būti įregistruotas turto arešto aktų registre laikinai.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS BANKO PABAIGA

78 straipsnis. Banko reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo procedūrų teisinis reglamentavimas

1. Bankas reorganizuojamas, pertvarkomas ir likviduojamas Civilinio kodekso, šio Įstatymo, Finansų įstaigų įstatymo ir, jei šis Įstatymas nenustato kitaip, Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

2. Šio skirsnio nuostatos, jei jos neprieštaruja užsienio banko filialo esmei ir kitaip nenustato šis Įstatymas, taikomos ir Lietuvos Respublikoje įsteigto užsienio banko filialo veiklai nutraukti.

79 straipsnis. Banko reorganizavimas

1. Reorganizuojant banką jungimo būdu, kitas reorganizavime dalyvaujantis ar reorganizuojamas subjektas gali būti tik bankas ar kita finansų įstaiga.

2. Reorganizuojant banką skaidymo būdu, bent vienas iš juridinių asmenų, kuriems išdalijamos banko teisės ir pareigos ar kurie įsteigiami, turi būti bankas.

3. Jei reorganizuojant banką įsteigiamas naujas bankas, jis šio Įstatymo nustatyta tvarka turi gauti licenciją. Tokiu atveju prašymas išduoti licenciją, licencijai išduoti reikalingi dokumentai ir duomenys priežiūros institucijai pateikiami kartu su prašymu išduoti leidimą reorganizuoti banką. Kartu su sprendimu dėl leidimo reorganizuoti banką išdavimo priimamas sprendimas dėl licencijos išdavimo.

4. Reorganizavime dalyvaujantys ir reorganizuojami bankai šio Įstatymo nustatytais atvejais privalo gauti priežiūros institucijos sutikimą reorganizuoti ir priežiūros institucijos leidimą reorganizuoti banką.

80 straipsnis. Sutikimas reorganizuoti banką

1. Jei bankas bus reorganizuojamas jungimo būdu, apie numatomą reorganizavimą privaloma informuoti priežiūros instituciją ir gauti jos sutikimą reorganizuoti.

2. Norėdami gauti sutikimą reorganizuoti, reorganizavime dalyvaujantys ir reorganizuojami bankai turi pateikti priežiūros institucijai prašymą ir šios institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus. Sutikimą reorganizuoti išduoda priežiūros institucija šio Įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka. Sprendimas išduoti sutikimą priimamas atsižvelgiant į priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus sisteminės rizikos lygio vertinimo kriterijus.

3. Priežiūros institucija sprendimą dėl sutikimo išdavimo priima per 1 mėnesį nuo prašymo išduoti sutikimą gavimo dienos.

81 straipsnis. Leidimas reorganizuoti banką

1. Banko reorganizavimas gali būti baigtas tik gavus priežiūros institucijos leidimą reorganizuoti banką.

2. Leidimą reorganizuoti banką išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Priėmus sprendimą dėl banko reorganizavimo, reorganizavime dalyvaujantys ir reorganizuojami bankai, norėdami gauti leidimą reorganizuoti banką, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis, tarp jų:

- 1) reorganizavimo sąlygas (reorganizavimo projektą);
- 2) banko valdybos ataskaitą;
- 3) reorganizavimo sąlygų (reorganizavimo projekto) įvertinimą;
- 4) banko organo sprendimą dėl banko reorganizavimo;
- 5) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad bankas atitinka reikalavimus, nustatytus leidimui steigti banką gauti, jei reorganizavimo metu steigiamas naujas bankas;
- 6) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad bankas atitinka reikalavimus, nustatytus licencijai gauti, jei bankas tęs veiklą po reorganizavimo.

4. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo reorganizuoti banką išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

5. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą reorganizuoti banką, jei:

1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymų bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar šie duomenys yra neteisingi;

2) yra šio Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nustatyti pagrindai, kai reorganizavimo metu steigiamas naujas bankas;

3) yra šio Įstatymo 9 straipsnio 10 dalyje nustatyti pagrindai, kai bankas tęs veiklą po reorganizavimo.

6. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą reorganizuoti banką ar jo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registru.

82 straipsnis. Banko likvidavimas

1. Bankas gali būti likviduojamas akcininkų sprendimu ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

2. Banko visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti sprendimą nutraukti banko veiklą ir jį likviduoti tik gavęs priežiūros institucijos leidimą likviduoti banką.

3. Leidimą likviduoti banką išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Bankas, norėdamas gauti leidimą likviduoti banką, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus bei duomenis, taip pat banko valdybos parengtą ir su banko stebėtojų taryba suderintą banko likvidavimo ir atsiskaitymo su kreditoriais planą, kuriame, be kita ko, turi būti nurodyti atsiskaitymo su kreditoriais terminai ir šaltiniai, taip pat ekspertų išvadas dėl banko turto vertės. Kartu turi būti pateiktas prašymas atšaukti licenciją.

5. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo likviduoti banką išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

6. Bankas gali būti likviduojamas banko visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu tik tuo atveju, jeigu jis pajėgus visiškai atsiskaityti su kreditoriais.

7. Priežiūros institucija gali atsisakyti išduoti leidimą likviduoti banką, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymų bei priežiūros institucijos teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys arba šie duomenys yra neteisingi;

2) galima daryti išvadą, kad bankas yra nepajėgus visiškai atsiskaityti su kreditoriais (banko turto nepakanka, kad būtų galima patenkinti visus kreditorių reikalavimus).

8. Apie priimtą sprendimą išduoti leidimą likviduoti banką ar jo neišduoti priežiūros institucija raštu praneša juridinių asmenų registru.

9. Apie banko visuotiniame akcininkų susirinkime priimtą sprendimą likviduoti banką ir paskirti banko likvidatorių bankas per 3 darbo dienas turi pranešti priežiūros institucijai.

10. Jeigu priežiūros institucijos sprendimu licencija atšaukta, banko visuotinis akcininkų susirinkimas privalo priimti sprendimą nutraukti banko veiklą. Šiuo atveju netaikoma šio straipsnio 2 dalis.

11. Bankas likviduojamas teismo sprendimu, jeigu banko licencija atšaukta ir jo visuotinis akcininkų susirinkimas per priežiūros institucijos nustatytą terminą nepriima sprendimo nutraukti banko veiklą. Kreiptis į teismą dėl banko likvidavimo turi teisę priežiūros institucija, banko stebėtojų taryba, valdyba arba bent vienas akcininkas. Teismas sprendimą dėl banko likvidavimo turi priimti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pareiškimo priėmimo.

12. Teismas, prieš priimdamas sprendimą dėl banko likvidavimo kitais nei šio straipsnio 11 dalyje nustatytais pagrindais, privalo informuoti priežiūros instituciją ir gauti jos išvadą dėl banko likvidavimo.

13. Visais atvejais teismas, priėmęs sprendimą likviduoti banką, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS BANKO BANKROTAS

83 straipsnis. Bankų bankroto procedūros teisinis reglamentavimas

Bankų bankroto procedūras reglamentuoja šis Įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas ir Įmonių bankroto įstatymas, jeigu šis Įstatymas bei Finansų įstaigų įstatymas nenustato kitaip.

84 straipsnis. Sąlygos pripažinti banką nemokiu

1. Sąlygas, kurioms esant bankas gali būti pripažįstamas nemokiu, ir banko nemokumo apskaičiavimo ir įvertinimo tvarką nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

2. Banko bankroto bylą teismas iškelia tik jeigu yra priežiūros institucijos išvada dėl banko nemokumo.

85 straipsnis. Banko bankroto byla

1. Priėmus nutartį iškelti banko bankroto bylą, banko kreditoriai apie tai nedelsiant informuojami teismo nutartyje nustatytu būdu ir dviejuose didžiausiu tiražu leidžiamuose šalies dienraščiuose viešai paskelbiamas bankroto byla nagrinėjantis teismas, bylos numeris, bankrutuojančio banko rekvizitai bei terminai, iki kada yra priimami kreditorių reikalavimai. Teismas arba teisėjas šioje dalyje nustatytus veiksmus gali pavesti atlikti banko administratoriui.

2. Teismo nustatytas terminas, iki kada banko kreditoriai turi teisę pareikšti savo reikalavimus, turi būti ne ilgesnis kaip 3 mėnesiai nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

3. Teismui priėmus nutartį iškelti bankui bankroto bylą:

1) administratorius pradeda atlikti savo funkcijas, o banko organų įgaliojimai sustabdomi. Apeliacinės instancijos teismui panaikinus nutartį iškelti bankui bankroto bylą, banko organai toliau atlieka savo funkcijas;

2) draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, tarp jų – mokėti palūkanas, netesybas, mokesčius ir kitas privalomąsias įmokas, taip pat iš bankrutuojančio banko išieškoti skolas teismo ar ne ginčo tvarka;

3) nutraukiamas netesybų ir palūkanų už visas banko prievoles, tarp jų už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą, skaičiavimas. Negali būti nustatoma priverstinė hipoteka.

4. Šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyti draudimai netaikomi įstatymų, reglamentuojančių mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų funkcionavimą, bei kitų įstatymų nustatytais atvejais, kai yra tiesiogiai nurodyta, kad bankas privalo vykdyti prievoles po bankroto bylos iškėlimo.

5. Banko administratorius ne vėliau kaip per 5 dienas nuo teismo nutarties iškelti banko bankroto bylą priėmimo dienos privalo pateikti teismui tvirtinti banko lėšų sumą, kurią administratorius turi teisę naudoti administravimo išlaidoms apmokėti, kol bus patvirtinta administravimo išlaidų sąmata.

6. Jeigu banko, kuriam iškelta bankroto byla, kreditorių pagal teismo patvirtintą sąrašą yra daugiau kaip 50, visas Įmonių bankroto įstatyme nustatytas kreditorių susirinkimo teises, išskyrus teisę sudaryti ir keisti kreditorių komitetą, turi tik kreditorių komitetas. Kreditorių komitetas sudaromas iš ne daugiau kaip 15 narių. Vienas iš kreditorių komiteto narių turi būti valstybės įmonė Indėlių ir investicijų draudimas.

7. Administratorius privalo priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka bei terminais reguliariai teikti informaciją apie banko bankroto procedūros eigą.

8. Iškėlus banko bankroto bylą, taikos sutartis negali būti sudaroma.

86 straipsnis. Bankrutavusio banko likvidavimas

1. Teismas pripažįsta banką bankrutavusiu ir priima nutartį banką likviduoti ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo nutarties patvirtinti kreditorių reikalavimus įsiteisėjimo dienos.

2. Nustatyta tvarka neparduotos ir kreditorių neperimtos banko reikalavimo teisės neatlygintinai perduodamos Vyriausybės nustatyta institucijai.

3. Prieš kiekvieną atsiskaitymą su kreditoriais banko administratorius pateikia teismui tvirtinti atsiskaitymų su kreditoriais planą. Jame turi būti nurodyti atsiskaitymo terminai, išmokėtinų sumų dydžiai ir kreditorių reikalavimų tenkinimo mastas perduodant kreditoriams turtą, įskaitant reikalavimo teises.

4. Banko kreditorių reikalavimai užsienio valiuta tenkinami Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta pagal oficialų nacionalinės valiutos ir užsienio valiutos santykį, buvusį teismo nutarties iškelti bankui bankroto bylą priėmimo dieną.

87 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė

1. Pirmąja eile yra tenkinami darbuotojų reikalavimai, susiję su darbo santykiais; reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe.

2. Antrąją eilę tenkinami valstybės įmonės Indėlių ir investicijų draudimas reikalavimai dėl išlaidų, susijusių su draudimo išmokų banko indėlininkams ar investuotojams, nurodytiems Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme, išmokėjimu.

3. Trečiąją eilę tenkinami reikalavimai dėl mokesčių ir kitų mokėjimų į biudžetą bei valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų, taip pat dėl suteiktų paskolų, gautų valstybės vardu ir su valstybės garantija.

4. Ketvirtąją eilę tenkinami kiti banko kreditorių, išskyrus nurodytus šio straipsnio 1, 2, 3, 5 ir 6 dalyse, reikalavimai.

5. Penktąją eilę tenkinami kreditorių reikalavimai pagal sandorius, turinčius visus pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos požymius.

6. Šeštąją eilę tenkinami banko akcininkų, turinčių banko kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, banko stebėtojų tarybos narių, banko valdybos narių ir banko administracijos vadovų reikalavimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2537](#), 2004-11-04, *Žin.*, 2004, Nr. 171-6297 (2004-11-26)

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL BANKO VEIKLĄ RIBOJANČIŲ PRIEMONIŲ IR BANKO LIKVIDAVIMO BYLŲ

88 straipsnis. Banko veiklą ribojančios priemonės ir banko likvidavimo byla

1. Šiame skirsnyje banko veiklą ribojančiomis priemonėmis laikoma Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijų, tarp jų ir teismų, taikomi banko ar užsienio banko veiklos apribojimai, jei tuo siekiama išsaugoti ar atkurti toje valstybėje įsteigto banko ar užsienio banko, įskaitant jo filialus Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, ar toje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigto kitos užsienio valstybės banko filialo stabilumą ir patikimumą ir jei šie apribojimai gali turėti įtakos trečiųjų asmenų, išskyrus banko akcininkus ir banko vadovus, teisėms, turėtoms iki veiklą ribojančios priemonės pritaikymo, įgyvendinti.

2. Šiame skirsnyje banko likvidavimo byla laikomas Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigto banko ar užsienio banko, įskaitant jo filialus Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, priverstinis likvidavimas ar bankrotas arba Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigto kitos užsienio valstybės banko filialo priverstinis veiklos nutraukimas.

89 straipsnis. Tryliktojo skirsnio nuostatų taikymas

1. Šis skirsnis taikomas tais atvejais, kai Lietuvos Respublikoje įsteigtam bankui, kuris kurioje nors kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje veikia neįsteigęs filialo ar tokioje valstybėje yra įsteigęs filialą (toliau šiame skirsnyje – priimančioji Europos Sąjungos valstybė narė), taikomos banko veiklą ribojančios priemonės ar pradama banko likvidavimo byla. Šio įstatymo 93 straipsnis taikomas ir tais atvejais, kai banko veiklą ribojančios priemonės taikomos ar banko likvidavimo byla pradama ir tokiam Lietuvos Respublikoje įsteigtam bankui, kuris kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje neveikia neįsteigęs filialo ar tokioje valstybėje nėra įsteigęs filialo.

2. Šio skirsnio nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam užsienio bankui, kuris veikia neįsteigęs filialo ar yra įsteigęs filialą Lietuvos Respublikoje, ar Lietuvos Respublikoje tokio užsienio banko įsteigtam filialui kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje pritaikomos banko veiklą ribojančios priemonės ar pradama banko likvidavimo byla.

3. Šio skirsnio 91 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos ir 92 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėje narėje nelicencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigtam filialui pritaikomos banko veiklą ribojančios priemonės ar pradama banko likvidavimo byla, jei tokio užsienio banko filialas įsteigtas ne tik Lietuvos Respublikoje, bet ir dar nors vienoje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Be to, šiais atvejais Lietuvos Respublikos teismas, priežiūros institucija, likvidatorius (kai jis yra paskirtas), jei

tai būtina ir jei tai įmanoma, derina veiksmus, susijusius su banko veiklą ribojančių priemonių taikymu ar likvidavimo byla, su kitų priimančiųjų Europos Sąjungos valstybių narių atitinkamomis institucijomis ar likvidatoriumi.

90 straipsnis. Sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar pradėti banko likvidavimo bylą ir taikytina teisė

1. Tik Lietuvos Respublikos teismas ir priežiūros institucija turi teisę priimti sprendimą pritaikyti banko veiklą ribojančias priemones ar pradėti banko likvidavimo bylą Lietuvos Respublikoje įsteigtam bankui, įskaitant jo filialus Europos Sąjungos valstybėse narėse.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį Lietuvos Respublikos teismo ar priežiūros institucijos sprendimu nustatytos banko veiklą ribojančios priemonės taikomos ir Lietuvos Respublikos teismo sprendimu pradėtos likvidavimo bylos procedūros atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teise, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytas išimtis.

3. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijų priimti sprendimai pritaikyti banko veiklą ribojančias priemones ar pradėti banko likvidavimo bylą toje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam bankui, taip pat jo filialams Lietuvos Respublikoje be jokių papildomų formalumų pripažįstami Lietuvos Respublikoje nuo tada, kai pritaikytos banko veiklą ribojančios priemonės ar teismo sprendimas įsigalioja toje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Tokios banko veiklą ribojančios priemonės taikomos ir pradėtos likvidavimo bylos procedūros atliekamos vadovaujantis tos kitos Europos Sąjungos valstybės narės teise, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytas išimtis.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos neriboja Lietuvos priežiūros institucijos teisės šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka taikyti poveikio priemones Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko Lietuvos Respublikoje įsteigtam filialui.

5. Jei tai numato Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktai, sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimas pradėti banko likvidavimo bylą turi būti registruojamas atitinkamos valstybės viešame registre.

6. Neatsižvelgiant į tai, kurios Europos Sąjungos valstybės narės, įskaitant ir Lietuvos Respubliką, institucijos priėmė sprendimą taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą:

1) darbo santykiams taikoma tos Europos Sąjungos valstybės narės teisė, kuri taikoma sudarytai darbo sutarčiai;

2) sutarčiai, kuri suteikia teisę naudoti ar įsigyti nekilnojamąjį daiktą, taikoma tos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra nekilnojamasis daiktas, teisė;

3) teisėms į nekilnojamąjį daiktą, laivą arba orlaivį, kurios turi būti registruojamos viešame registre, taikoma tos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra tvarkomas viešasis registras, teisė;

4) įgyvendinant nuosavybės ir kitas teises į finansines priemones, nurodytas 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB, I priedo C skirsnyje, kurių perleidimą ar įgijimą būtina registruoti viešame registre, vertybinių popierių sąskaitoje ar depozitoriume, taikoma tos Europos Sąjungos valstybės narės, kuriai priklauso ar kurioje yra viešas registras, vertybinių popierių sąskaita ar depozitoriumas, teisė;

5) susitarimams dėl įskaitymo taikoma tokius susitarimus reglamentuojančioje sutartyje nurodyta teisė;

6) nepažeidžiant šio straipsnio 6 dalies 4 punkto nuostatų, atpirkimo sandoriams bei reguliuojamoje rinkoje sudaromiems sandoriams taikoma tokius sandorius reglamentuojančioje sutartyje nurodyta teisė;

7) jei po sprendimo taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimo pradėti banko likvidavimo bylą bankas atlygintinai perleidžia nekilnojamąjį daiktą, laivą ar orlaivį, kuriuos būtina įregistruoti viešame registre, arba finansines priemones, nurodytas 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB, I priedo C skirsnyje, ar teises į finansines priemones, kurias (finansines priemones ar teises į jas) būtina registruoti

viešame registre, vertybinių popierių sąskaitoje ar depozitoriume, tai tokio sandorio galiojimą reglamentuoja tos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra nekilnojamas daiktas ar kurioje tvarkomas viešas registras, vertybinių popierių sąskaita ar depozitoriumas, teisė;

8) sprendimo taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimo pradėti banko likvidavimo bylą poveikį teisme nagrinėjamam ieškiniui dėl banko turto ar reikalavimo teisės reglamentuoja tos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra nagrinėjamas ieškinys, teisė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

91 straipsnis. Informavimas apie banko veiklą ribojančias priemones

1. Lietuvos Respublikos teismas privalo informuoti priežiūros instituciją apie numatomas taikyti banko veiklą ribojančias priemones prieš priimdamas sprendimą jas taikyti, o jei tai neįmanoma, privalo nedelsdamas pranešti priežiūros institucijai apie jau priimtą sprendimą taikyti banko veiklą ribojančias priemones.

2. Priežiūros institucija privalo informuoti kitų priimančiųjų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijas apie teismo ar priežiūros institucijos numatomas taikyti banko veiklą ribojančias priemones, o jei tai neįmanoma, privalo nedelsdama informuoti apie jau taikomas banko veiklą ribojančias priemones ir nurodyti galimus tokių priemonių taikymo padarinius priimančiosios Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams ir juridiniams asmenims.

3. Jei banko veiklą ribojančios priemonės gali turėti įtakos trečiųjų asmenų teisių kitoje priimančiojoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įgyvendinimui ir sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones gali būti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka apskūstas, tai nusprendusi imtis veiklą ribojančių priemonių institucija informaciją apie priimtą sprendimą skelbia Europos Sąjungos oficialiame leidinyje ir dviejuose šalies laikraščiuose kiekvienoje kitoje priimančiojoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį skelbiamoje informacijoje priimančiosios Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba ar kalbomis nurodoma sprendimo paskirtis ir juridinis pagrindas, skundų pateikimo terminai ir skundą nagrinėti įgalioto teismo adresas.

5. Banko veiklą ribojančios priemonės taikomos ir galioja neatsižvelgiant į tai, ar šio straipsnio nustatyta tvarka yra apie jas paskelbta informacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

92 straipsnis. Informavimas apie banko likvidavimo bylą

1. Lietuvos Respublikos teismas, prieš priimdamas sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą, privalo apie tai informuoti priežiūros instituciją, o jei tai neįmanoma, privalo nedelsdamas pranešti priežiūros institucijai apie jau priimtą sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą.

2. Priežiūros institucija privalo informuoti kitų priimančiųjų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijas apie teismo numatomą priimti sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą, o jei tai neįmanoma, privalo nedelsdama informuoti apie jau priimtą sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą ir galimus tokio sprendimo padarinius priimančiosios Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams ir juridiniams asmenims.

3. Teismas, priėmęs sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą, ar jo pavedimu banko likvidatorius (administratorius) informaciją apie priimtą sprendimą skelbia Europos Sąjungos oficialiame leidinyje ir dviejuose šalies laikraščiuose kiekvienoje kitoje priimančiojoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nustato pareigą banko likvidavimo bylą pradėjusiai institucijai ar banko likvidatoriui (administratoriui) informuoti banko kreditorius apie sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą, taip pat turi būti informuojami ir banko kreditoriai kitose priimančiosiose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Pranešime apie sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą nurodomi reikalavimų pateikimo terminai, reikalavimo nepateikimo ar pavėluoto pateikimo padariniai, institucija, kuriai turi būti pateiktas reikalavimas, ir kitos svarbios aplinkybės. Informacija apie sprendimą pradėti banko likvidavimo bylą pateikiama lietuvių kalba. Dokumentas, kuriame pateikiama tokia informacija, turi turėti antraštę „Siūlymas pateikti reikalavimą. Pateikimo terminai“ visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis.

5. Šio straipsnio 4 dalies reikalavimai dėl pateikiamos informacijos kalbos ir antraštės taikomi ir pateikiant šio straipsnio 3 dalyje nustatytą informaciją.

6. Banko kreditorius, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra priimančiojoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, turi teisę pateikti reikalavimus tos valstybės valstybine kalba ar viena iš valstybinių kalbų, tačiau turi būti pridėtas reikalavimų vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su reikalavimu kreditorius turi pateikti šį reikalavimą patvirtinančių dokumentų (jei tokių yra) kopijas, nurodyti reikalavimo pobūdį, jo atsiradimo datą, dydį ir informaciją apie prievolės įvykdymo užtikrinimo priemones.

7. Banko likvidatorius (administratorius) privalo tinkamai ir laiku informuoti banko kreditorius apie banko likvidavimo eigą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

93 straipsnis. Trečiųjų asmenų teisės

1. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtas sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimas pradėti banko likvidavimo bylą neriboja banko kreditorių ar kitų trečiųjų asmenų daiktinių teisių į bankui nuosavybės teise priklausančių ir minėtų sprendimų priėmimo metu kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ne toje, kurioje buvo priimti minėti sprendimai, esantį turtą. Viešame registre įregistruota trečiųjų asmenų teisė įsigyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą daiktinę teisę taip pat laikoma daiktine teise.

2. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtas sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimas pradėti banko likvidavimo bylą turtą perkančiam bankui neriboja turto pardavėjo nuosavybės teisių, jei minėtų sprendimų priėmimo metu toks turtas buvo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ne toje, kurioje buvo priimti minėti sprendimai.

3. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtas sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimas pradėti banko likvidavimo bylą turtą parduodančiam bankui negali būti pagrindas nutraukti turto pirkimo–pardavimo sutartį ar jos nevykdyti ir neriboja turto pirkėjo teisių įsigyti turtą, jei minėtų sprendimų priėmimo metu toks turtas buvo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ne toje, kurioje buvo priimti minėti sprendimai.

4. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtas sprendimas taikyti banko veiklą ribojančias priemones ar sprendimas pradėti banko likvidavimo bylą neriboja banko kreditorių teisės įskaityti savo reikalavimus į banko reikalavimus, jei tai leidžia banko reikalavimą reglamentuojantys įstatymai.

5. Šio straipsnio 1–4 dalių nuostatos neriboja teisės Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais teismo tvarka spręsti klausimus dėl sandorių, pažeidžiančių banko kreditorių interesus, negaliojimo, pripažinimo negaliojančiais ar uždraudimo juos vykdyti.

6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodyti sandoriai negali būti laikomi negaliojančiais, negali būti pripažįstami negaliojančiais ir negali būti uždraudžiama juos vykdyti, jei suinteresuotas asmuo pateikia įrodymus, kad:

1) tokiam sandoriui taikoma ne Lietuvos Respublikos, o kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisė, ir

2) tokiam sandoriui taikoma teisė nesuteikia galimybės ginčyti tokį sandorį nagrinėjamoje byloje.

94 straipsnis. Likvidatoriaus (administratoriaus) paskyrimas

1. Lietuvos Respublikos teismas, paskyręs banko likvidatorių (administratorių), privalo jam išduoti sprendimo jį paskirti patvirtintą kopiją. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijos išduotas sprendimas paskirti likvidatorių (administratorių) galioja ir Lietuvos Respublikoje, tačiau kartu turi būti pateikiamas sprendimo vertimas į lietuvių kalbą. Šis vertimas neprivalo būti legalizuotas.

2. Lietuvos Respublikos teismo paskirtas banko likvidatorius (administratorius) turi teisę visose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse vykdyti įgaliojimus, kuriuos jam suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijos paskirtas likvidatorius (administratorius) turi teisę Lietuvos Respublikoje vykdyti įgaliojimus, kuriuos jam

suteikia tos Europos Sąjungos valstybės narės įstatymai. Šioje dalyje nurodyti likvidatoriai (administratoriai) turi teisę įgalioti kitus asmenis atlikti jų funkcijas kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

3. Lietuvos Respublikos teismo paskirtas banko likvidatorius (administratorius), vykdydamas savo įgaliojimus kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, o kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijos paskirtas likvidatorius (administratorius), vykdydamas savo įgaliojimus Lietuvoje, privalo laikytis valstybės, kurioje vykdo savo įgaliojimus, teisės aktų, ypač teisės aktų, nustatančių turto pardavimo ir darbuotojų informavimo tvarką.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

95 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

96 straipsnis. Įstatymo taikymas veikiančioms bankams ir užsienio bankų padaliniams

1. Jei šis Įstatymas nustato griežtesnius ar papildomus reikalavimus veikiančioms bankams ar užsienio bankų padaliniams, negu nustatė teisės aktai iki šio Įstatymo įsigaliojimo, ir remiantis šiais reikalavimais reikia pertvarkyti banko ar užsienio banko padalinio veiklą, šie reikalavimai privalo būti įvykdyti ne vėliau kaip per vienus metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Kol banko veikla nėra pertvarkyta pagal visus šio Įstatymo reikalavimus, bankas neturi teisės šio Įstatymo nustatyta tvarka kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje steigti filialo ar teikti finansinių paslaugų neįsteigęs filialo.

2. Šio Įstatymo normos, reglamentuojančios bankų reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą, bankrotą, taikomos procedūroms, pradėtoms įsigaliojus šiam Įstatymui. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo galiojės Komercinių bankų įstatymas taikomas bankų reorganizavimo, likvidavimo ir bankroto procedūroms, jei sprendimai dėl banko reorganizavimo, likvidavimo ar bankroto priimti iki šio Įstatymo įsigaliojimo.

3. Jei iki šio Įstatymo įsigaliojimo priežiūros institucijai yra paduoti prašymai išduoti leidimus, jie nagrinėjami ir sprendimai priimami prašymo padavimo metu galiojusių teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Įsigaliojus šiam Įstatymui, laikoma, kad banko licenciją turintys bankai ir Lietuvos banko išduotą leidimą veikti Lietuvoje turintys ne Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų filialai turi teisę teikti visas finansines paslaugas, jei šios teisės neriboja išduota banko licencija ar leidimas veikti ar ši teisė kitaip neapribota iki šio Įstatymo įsigaliojimo. Įsigaliojus šiam Įstatymui, banko licenciją turintiems bankams ir Lietuvos banko išduotą leidimą veikti turintiems ne Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų filialams priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir terminais turima licencija ar leidimas, nereikalaujant papildomų dokumentų, pakeičiami naujos formos licencija.

5. Įsigaliojus šiam Įstatymui, Lietuvos banko išduotą leidimą veikti Lietuvoje turintys Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų užsienio bankų filialai turi teisę teikti finansines paslaugas ir yra prižiūrimi taip pat kaip ir užsienio bankų filialai, įsteigti pagal šio Įstatymo 20 straipsnį, o turimas Lietuvos banko išduotas leidimas veikti Lietuvoje netenka galios. Jei, atsižvelgiant į Europos Sąjungos institucijų priimtus sprendimus, priežiūros institucijos teisės aktai nenustato kitaip, tai per 6 mėnesius nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos toks Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuotas užsienio bankas privalo atlikti veiksmus, kad būtų įvykdytos šio Įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

97 straipsnis. Netekę galios įstatymai

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymas (Žin., 1995, Nr. 2-33);
- 2) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 107-2411);
- 3) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 34 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 19-495);

- 4) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 40 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 41-989);
- 5) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 2, 6, 7, 10, 11, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 57-1337);
- 6) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 34 ir 40 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 65-1535);
- 7) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 37 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 105-2397);
- 8) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 30 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 33-811);
- 9) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 64-1504);
- 10) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo papildymo 53⁽¹⁾ straipsniu ir 17, 37, 39, 40, 53, 54 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 66-1595);
- 11) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 84-2092);
- 12) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 117-3004);
- 13) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6, 53, 54 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 66-2119);
- 14) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 28-768);
- 15) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6, 26 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 29-804);
- 16) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6, 7, 8 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 61-1836);
- 17) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 2, 6, 7, 14, 18, 24, 27, 33, 34 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 16-492);
- 18) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 40 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 21-695);
- 19) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 53 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 23-761);
- 20) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 28-896);
- 21) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 39-1354);
- 22) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 44, 46, 47, 53, 53⁽¹⁾ straipsnių pakeitimo ir 50, 51, 52 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas (Žin., 2001, Nr. 60-2140);
- 23) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 54 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 13-476);
- 24) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 33-1253);
- 25) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 54 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 65-2637);
- 26) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 53 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 65-2638);
- 27) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 38-1691);
- 28) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 46 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 61-2756);
- 29) Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 4-50).

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

Lietuvos Respublikos
2004 m. kovo 30 d.
įstatymo Nr. IX-2085
priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS BANKŲ ĮSTATYMU ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. (Neteko galios)

Punkto pakeitimai:

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, Žin., 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

2. 1983 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 83/349/EEB dėl konsoliduotų ataskaitų.

3. 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinių ataskaitų ir konsoliduotų ataskaitų.

4. 1989 m. vasario 13 d. Tarybos direktyva 89/117/EEB dėl kredito ir finansų įstaigų, kurių pagrindinės buveinės yra kitose valstybėse narėse, skyrių prievolių, susijusių su metinių atskaitomybės dokumentų skelbimu.

5. 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyva 93/6/EEB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo.

6. 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų.

7. 1995 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/26/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvas 77/780/EEB ir 89/646/EEB dėl kredito įstaigų, Direktyvas 73/239/EEB ir 92/49/EEB dėl ne gyvybės draudimo, Direktyvas 79/267/EEB ir 92/96/EEB dėl gyvybės draudimo, Direktyvą 93/22/EEB dėl investicinių bendrovių, Direktyvą 85/611/EEB dėl kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų (KJAVPS), kad būtų gerinama riziką ribojanti priežiūra.

8. 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/31/EB, iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 93/6/EEB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo.

9. 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/12/EB dėl kredito įstaigų steigimosi ir veiklos.

10. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/28/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvą 2000/12/EB dėl kredito įstaigų steigimosi ir veiklos.

11. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/46/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros.

12. 2001 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/24/EB dėl kredito įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo.

13. 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvas 78/660/EEB, 83/349/EEB ir 86/635/EEB, dėl vertinimo taisyklių rengiant tam tikrų bendrovių, taip pat bankų ir kitų finansų įstaigų metinę ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2537](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6297 (2004-11-26)

ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO, NOTARIATO ĮSTATYMO, BANKŲ ĮSTATYMO, CENTRINĖS KREDITO UNIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-273](#), 2005-06-23, Žin., 2005, Nr. 84-3110 (2005-07-12)

BANKŲ ĮSTATYMO 2, 14, 20, 46, 53, 55, 65, 69, 72, 90, 91, 92 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Angonita Rupšytė (2005-07-13)

anrups@lrs.lt